



Na podlagi desetega odstavka 28. člena Zakona o računskem sodišču  
(ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01)  
izdajam

**REVIZIJSKO POROČILO**  
**O UČINKOVITOSTI NABAVE OPREME IN STORITEV**  
**V KLINIČNEM CENTRU LJUBLJANA**  
**V LETIH 2000 IN 2001**



Številka: 1213-4/01-19

Ljubljana, 14. maja 2002

## Vsebina

1.	Uvod.....	3
2.	Mnenje .....	3
3.	Predstavitev.....	6
3.1	Kakšna je vloga Kliničnega centra Ljubljana .....	6
3.2	Kolikšna sredstva namenja KC za nabavo opreme in storitev .....	8
3.3	Kako v KC poteka proces nabave .....	10
3.4	Kaj smo revidirali in kakšne metode smo pri tem uporabili .....	12
4.	Ugotavljanje potreb in izbira dobaviteljev.....	13
4.1	Ali je KC potrebe po nabavah opreme in storitev zadostno opredelil in utemeljil .....	15
4.2	Ali je KC proces nabave vodil učinkovito .....	16
4.2.1	Ali je KC izbral ustrezen način nabave.....	17
4.3	Ali so pogodbena določila ustrezna in ali so pogodbe sklenjene pravočasno.....	23
4.4	Ali so postopki oddaje naročil male vrednosti ustrezno dokumentirani .....	25
4.5	Ali ima KC izdelano strategijo javnega naročanja.....	26
5.	Nadzor nad izvajanjem pogodb .....	27
5.1	Ali je zagotovljeno redno spremljanje izvajanja pogodb.....	28
5.2	Ali so v pogodbah določeni skrbniki ter ali je KC opredelil njihova pooblastila in odgovornosti in ali je pripravil navodila za njihovo delo.....	31
5.3	Ali skrbniki pogodb pripravljajo poročila z analizo in oceno poteka pogodb .....	32

## Seznam slik in tabel

1	Slika 1: Struktura prihodkov KC v letu 2000 .....	7
2	Slika 2: Struktura odhodkov K v letu 2000.....	7
3	Slika 3: Struktura zaposlenih v KC v letu 2000.....	8
4	Slika 4: Stroški za nabavo opreme, zdravil, medicinskega potrošnega materiala in storitev v letih 1998, 1999 in 2000 po cenah iz leta 1998.....	9
5	Slika 5: Struktura nabave, ki je bila predmet javnega naročanja v KC v letu 2000.....	10
6	Slika 6: Potek nabave v KC.....	11
7	Slika 7: Proces nabave opreme v KC.....	12
8	Slika 8: Analiza odgovorov na postavljeno trditev.....	16
9	Slika 9: Analiza odgovorov na postavljeno trditev.....	20
10	Slika 10: Mesečni stroški za izvajanje različnih storitev v letu 2000.....	28
11	Slika 11: Analiza odgovorov na postavljeno trditev.....	30
12	Slika 12: Analiza odgovorov na postavljeno trditev.....	30
1	Tabela 1: Pogodbena določila pogodb za izvajanje storitev.....	23

## 1. Uvod

Na Kliničnem centru Ljubljana (v nadaljevanju: KC) smo opravili revizijo učinkovitosti porabe sredstev za nabavo opreme in storitev v letih 2000 in 2001. KC je največja slovenska zdravstvena ustanova, v kateri se je v letu 2000 zdravilo 87.000 bolnikov. V KC je bilo v letu 2000 zaposlenih 6.147 zdravstvenih in nezdravstvenih delavcev. Prihodki so v tem letu znašali 44 milijard tolarjev.

V KC komercialni sektor zbira zahteve za nove nakupe in izvaja postopke javnega naročanja za vse organizacijske enote - klinike, klinične oddelke, inštitute in druge (v nadaljevanju: uporabniki opreme in storitev).

Pregledali smo 11 postopkov oddaje javnih naročil z izvedenimi javnimi razpisi, 9 pogodb za nakup opreme in 39 pogodb za izvajanje storitev ter 35 postopkov oddaj javnih naročil, za katere javni razpisi niso bili opravljeni. V reviziji smo si zastavili dve vprašanji:

1. ali KC celovito in popolno opredeli in utemelji svoje potrebe in vodi postopke izbire dobaviteljev in izvajalcev tako, da je zagotovljena izbira najugodnejših ponudnikov ter
2. ali KC zagotavlja učinkovit nadzor izvajanja pogodb.

Za nakupe so bili v letih 2000 in 2001 odgovorni:

- prof. dr. Primož Rode, dr. med., generalni direktor KC,
- Barbara Jurca, univ. dipl. ekon., pomočnica generalnega direktorja za komercialne zadeve do 1. 8. 2001 in
- Iztok Povše, univ. dipl. ekon, vodja komercialnega sektorja do 1. 8. 2001.

## 2. Mnenje

Na podlagi ugotovitev, ki so predstavljene v poročilu, menimo, da bi KC lahko izboljšal učinkovitost nabave opreme in storitev. Na področju javnega naročanja nima izdelane strategije z opredeljenimi cilji in načini njihovega doseganja. Nabava je zato v nekaterih primerih potekala razpršeno, merila za ocenjevanje ponudnikov niso bila natančno določena, nekateri postopki izbire niso bili izvedeni pravočasno in niso bili ustrezno dokumentirani. KC tudi ni zagotavljal učinkovitega spremljanja izvajanja pogodb.

## **Ključna revizijska razkritja**

**Vprašanje 1: Ali je KC celovito in popolno opredelil in utemeljil svoje potrebe in vodil postopke izbire dobaviteljev in izvajalcev tako, da je zagotovil izbiro najugodnejših ponudnikov.**

### **Revizijska razkritja**

Proces nabave se v KC prične z izdelavo predloga plana nabav, ki ga pripravi komercialni sektor. V predlog plana, v skladu s postavljenimi prioriteta in v okviru finančnih možnosti, uvrsti zahteve uporabnikov za nove nabave. Ugotovili smo, da je v letu 2000 le četrtina uporabnikov, v letu 2001 pa le petina utemeljila zahteve za nove nabave v skladu s sprejetimi usmeritvami.

Nabava opreme v KC poteka zelo razpršeno, saj komercialni sektor na zahtevo uporabnika izvede vsako posamezno nabavo. KC je v letu 2000 in 2001 kupoval istovrstno opremo pri različnih dobaviteljih, oz. pri istem dobavitelju večkrat na leto. Pri tem se je ob vsakokratnem nakupu posebej dogovarjal o pogojih dobave ter se prilagajal različnim načinom poslovanja dobaviteljev.

Preverili smo, ali je KC pri izvajanju javnih razpisov v razpisni dokumentaciji natančno določil merila in opredelil način njihove uporabe. Ugotovili smo, da KC v 55 % pregledanih postopkov javnih razpisov meril in njihove uporabe za ocenjevanje ponudb v razpisni dokumentaciji ni jasno opredelil. Način uporabe meril je določil šele med ocenjevanjem ponudb. Ugotovili smo tudi, da nekaterih meril pri ocenjevanju ponudnikov ni uporabil.

Pregledali smo, ali sklenjene pogodbe za nabavo opreme in storitve vsebujejo vsa določila, ki varujejo interese KC ves čas trajanja pogodbenega razmerja. Pogodbe, sklenjene v letih 2000 in 2001, so zahtevana določila večinoma vsebovale, le dve pogodbi, sklenjeni v letu 2001, ne določata natančno pogodbene cene za ves čas trajanja pogodbe.

Preverili smo, ali KC pred iztekom pogodb za storitve, ki jih izvajajo zunanji izvajalci, opravi izbiro novega izvajalca. Ugotovili smo, da za opravljanje storitev pranja perila, čiščenja, varovanja in manjših vzdrževalnih del izbira novih izvajalcev ni bila opravljena pred potekom starih pogodb. Ocenili smo, da bi, če bi pravočasno izbrali novega izvajalca storitev varovanja, KC v obdobju od 1. 1. 2000 do sklenitve nove pogodbe 1. 10. 2001 lahko privarčeval vsaj 30 milijonov tolarjev.

V letu 2000 in 2001 KC postopkov izbire dobaviteljev opreme in izvajalcev storitev, katerih vrednost ni presegla zakonsko določenega zneska za izvedbo javnega razpisa, ni dokumentiral tako, da bi utemeljil izbiro najugodnejšega dobavitelja oz. izvajalca.

KC nima izdelane strategije javnega naročanja z jasno določenimi cilji in opredeljenimi načini njihovega doseganja.

## **Priporočila**

1. KC naj pred izvedbo posameznih postopkov javnega naročanja prouči možnost združitve istovrstnih potreb v eno javno naročilo za celotne količine, s čimer lahko doseže ugodnejše popuste zaradi dobave večjih količin, zniža tveganja, povezana z dobavo in omogoči ponudniku, da pripravi ponudbo, prilagojeno KC.
2. KC naj v postopkih javnega naročanja posebej pozorno oblikuje merila za izbiro dobaviteljev in izvajalcev in natančno določi način uporabe posameznega merila. Zagotovi naj, da bodo pri izbiri uporabljena le merila, določena v razpisni dokumentaciji. Vsem ponudnikom, ki jim je bila priznana usposobljenost, naj zagotovi možnost sodelovanja v postopkih končne izbire.
3. KC naj zagotovi, da so pogodbena določila natančno opredeljena ter oblikovana tako, da omogočajo varovanje njegovih interesov ves čas trajanja pogodbenega razmerja in da so nove pogodbe sklenjene pravočasno.
4. KC naj vse postopke izbire dobaviteljev/izvajalcev, za katere niso bili opravljeni javni razpisi, izvede tako, da bo izbira dobavitelja oz. izvajalca utemeljena, kar naj dosledno dokumentira.
5. KC naj izdelata strategijo javnega naročanja za posamezne ključne skupine nabav. Načrtuje in oblikuje naj take cilje javnega naročanja, ki bodo zagotavljali učinkovito zbiranje potreb uporabnikov, izbiro najboljšega načina nabave, izbiro najugodnejših ponudnikov na podlagi preišljeno oblikovanih meril ter pravočasno izvedbo vseh javnih razpisov.

## **Vprašanje 2: Ali KC zagotavlja učinkovit nadzor izvajanja pogodb.**

### **Revizijska razkritja**

Pregledali smo, ali je KC redno spremljal izvajanje pogodb, ali je za vse pogodbe določil skrbnike, ali je natančno opredelil odgovornosti in pooblastila skrbnikov ter ali je pripravil ustrezna navodila in usmeritve za njihovo delo. Ugotovili smo, da je KC v letu 2000 in 2001 določil skrbnike v 4 od 9 pregledanih pogodb za nabavo opreme in v vseh pregledanih pogodbah za izvajanje storitev, razen v pogodbah za izvajanje manjših vzdrževalnih del. Pri oddaji naročil malih vrednosti ni določal skrbnikov, čeprav to zahtevajo Navodila o oddaji naročil malih vrednosti v KC.

Z anketo, ki smo jo izvedli med skrbniki pogodb, smo ugotovili, da večina za svoje delo ne prejema navodil in usmeritev. Skrbniki pogodb menijo, da se za to delo ne izobražujejo in izpopolnjujejo dovolj. Največ pomoči za opravljanje tega dela dobijo od sodelavcev. Menijo, da bi bilo za opravljanje tega dela pomembno predvsem izobraževanje v okviru KC.

KC ob poteku pogodb ni pripravljala poročil z oceno in analizo njihovega izvajanja (predvsem glede kvalitete, cen, rokov dobav idr.). Ugotovili smo, da je KC podaljševal sklenjene pogodbe brez ustrezne utemeljitve.

## **Priporočila**

1. KC naj zagotovi redno spremljanje izvajanja pogodb, tako da za vsako pogodbo določi skrbnika pogodbe. Pri tem naj natančno določi njegova pooblastila in odgovornosti. Za delo skrbnikov naj izdela enotna navodila in smernice in skrbi za stalno strokovno izpopolnjevanje.
2. Skrbniki naj ob izteku pogodb pripravijo poročilo o izvajanju pogodbe, v katerem naj ocenijo uspešnost poslovanja KC z izvajalcem oz. dobaviteljem. KC naj izdela enotna merila za merjenje uspešnosti uresničevanja pogodb in zagotovi, da bodo imeli skrbniki pogodb na voljo vse informacije in orodja, ki so potrebna za spremljanje pogodb.
3. KC naj zagotovi, da bodo odločitve o podaljšanju roka izvajanja temeljile na pisnih poročilih in analizah poslovanja z dobavitelji opreme oz. izvajalci storitev.
4. KC naj redno ugotavlja, kako so uporabniki zadovoljni s kvaliteto nabavljene opreme in storitev.

## **3. Predstavitev**

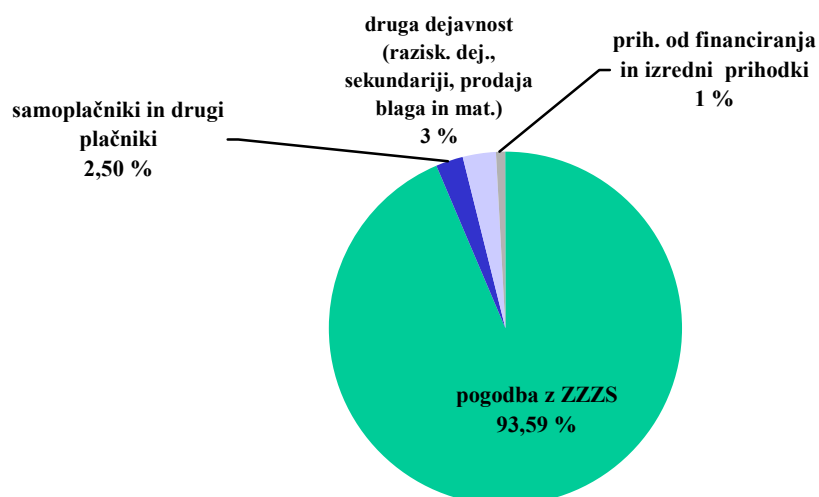
### **3.1 Kakšna je vloga Kliničnega centra Ljubljana**

KC je pravna oseba s statusom javnega zdravstvenega zavoda. Ustanovitelj KC je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti pa izvršuje Vlada Republike Slovenije. KC opravlja zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni, izobraževalno dejavnost in raziskovalno dejavnost. Organizacijske enote KC so klinike, inštituti, strokovno poslovne skupnosti in poslovne skupnosti.

V letu 2000 so prihodki KC znašali 47,182 milijard tolarjev. Največji delež prihodkov (93,6 %) v višini 44,155 milijard tolarjev je bil ustvarjen na podlagi sklenjene pogodbe z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Struktura prihodkov je prikazana v sliki 1: Struktura prihodkov KC v letu 2000.

Slika 1: Struktura prihodkov KC v letu 2000

---

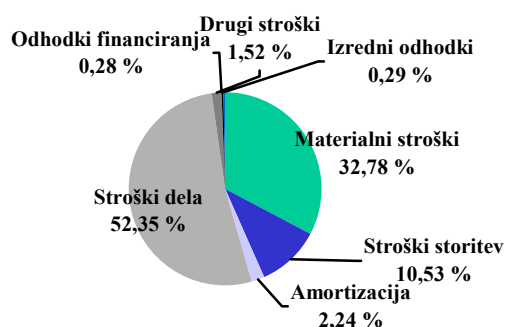


Vir: informacija o poslovanju KC v letu 2000.

Odhodki KC so v letu 2000 znašali 48,751 milijard tolarjev. Več kot polovico vseh odhodkov predstavljajo stroški dela, več kot tretjino pa materialni stroški. Strukturo odhodkov prikazuje slika 2.

Slika 2: Struktura odhodkov KC v letu 2000

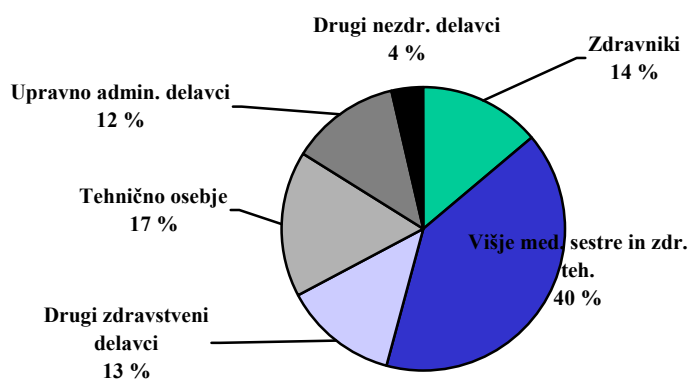
---



Vir: informacija o poslovanju KC v letu 2000.

Ob koncu leta 2000 je bilo v KC zaposlenih 6.147 delavcev, od tega več kot dve tretjini zdravstvenih in približno ena tretjina nezdravstvenih (glej sliko 3: Struktura zaposlenih v KC v letu 2000). V tem letu se je v KC bolnišnično zdravilo 86.950 bolnikov, ležalna doba pa je v povprečju znašala 6,9 dni. Na enodnevno oz. dnevno zdravljenje je bilo sprejeto 2.193 bolnikov.

Slika 3: Struktura zaposlenih v KC v letu 2000



**Dve tretjini zaposlenih v KC so zdravstveni delavci, ena tretjina pa je nezdravstvenih delavcev**

Vir: informacija o poslovanju KC v letu 2000.

### 3.2 Kolikšna sredstva namenja KC za nabavo opreme in storitev

V letu 2000 je KC nabavil za 2,016 milijard tolarjev opreme s sredstvi iz več virov:

- najpomembnejši vir sredstev za nabavo medicinske in nemedicinske opreme so bila sredstva iz proračuna Republike Slovenije v višini 1,225 milijard tolarjev;
- lastni viri so bila sredstva amortizacije, v višini 685 milijonov tolarjev, od katerih je za realizacijo nabave medicinske in nemedicinske opreme KC porabil 524 milijonov tolarjev, naročene pa je bilo še za 161 milijonov tolarjev medicinske in nemedicinske opreme z zapadlostjo plačila v letu 2001;
- od donatorjev je KC v letu 2000 pridobil sredstva in opremo v višini 73 milijonov tolarjev;
- drugi lastni viri (namenska sredstva) – v višini 33 milijonov tolarjev.

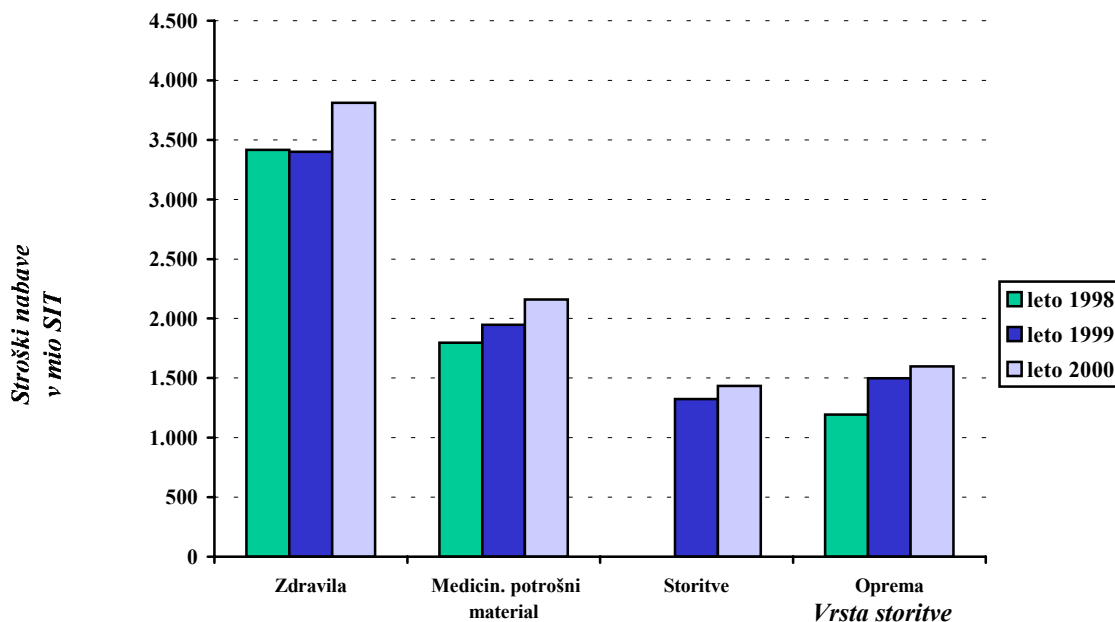
Stroški izvajanja medicinskih in nemedicinskih storitev so v letu 2000 znašali 5,134 milijard tolarjev, od tega predstavljajo 42,7 % stroški medicinskih storitev in preiskav drugih zdravstvenih zavodov, 57,3 % pa stroški nemedicinskih storitev. Stroški storitev, ki jih izvajajo zunanji izvajalci in so predmet javnega naročanja (čiščenje, pranje perila, notranji transport, varovanje in vzdrževanje), so v letu 2000 predstavljali tretjino vseh storitev in so znašali 1,665 milijard tolarjev.

Gibanje stroškov nabav različnih vrst blaga in storitev v obdobju od leta 1998 do leta 2000 je razvidno s slike 4. Stroške nabav iz let 1999 in 2000 smo ob upoštevanju stopenj rasti cen na drobno (7,5 % v letu 1999 in 8,0 % v letu 2000) preračunali na raven iz leta 1998.



Slika 4: Stroški za nabavo opreme, zdravil, medicinskega potrošnega materiala in storitev v letih 1998, 1999 in 2000 po cenah iz leta 1998

**Stroški nabave so v obdobju od 1998 do 2000 za vse vrste nabav naraščali**

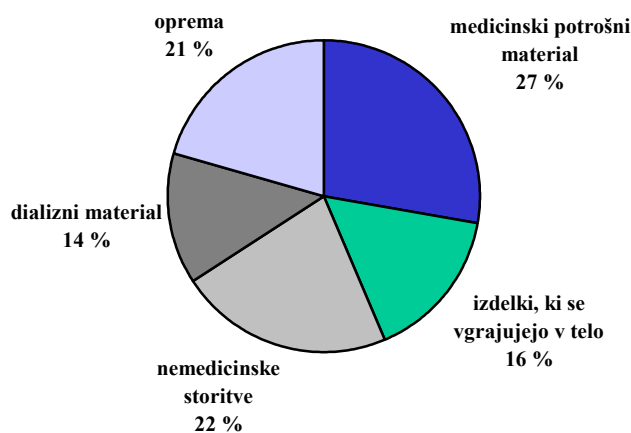


Viri: informacija o poslovanju KC v letu 2000, Poročilo o poslovanju KC v letu 1999 in Poročilo o rezultatih poslovne politike KC v letu 1998.

V letu 2000 je KC izvajal postopke javnega naročanja na različnih področjih. Več kot četrtino nabave, ki je predmet javnega naročanja, predstavlja nabava medicinskega potrošnega materiala, 22 % nemedicinske storitve, nabava opreme pa predstavlja dobro petino vseh nabav (slika 5: Struktura nabave, ki je predmet javnega naročanja v KC, v letu 2000).

Slika 5: Struktura nabave, ki je bila predmet javnega naročanja v KC v letu 2000

**Največji delež nabave v KC predstavljajo medicinski potrošni material, nemedicinske storitve in oprema**



Vir: bruto bilanca KC po kontih za leto 2000.

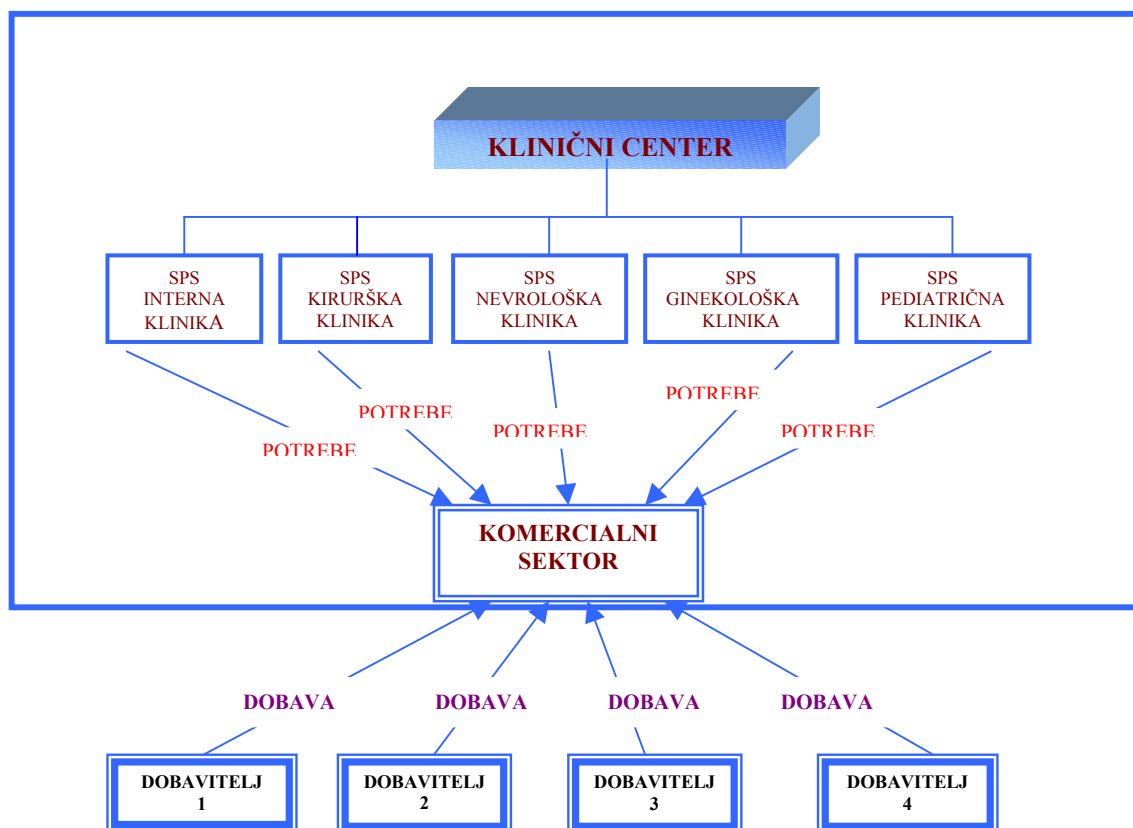
KC je v letu 2000 posloval s 1.886 različnimi dobavitelji in izvajalci, pri čemer je več kot tretjino vsega poslovanja opravil s petimi največjimi dobavitelji. Opremo je nabavljal pri 380 različnih dobaviteljih, od tega je z osemindvajsetimi dosegel letni promet več kot 10 milijonov tolarjev.

### 3.3 Kako v KC poteka proces nabave

Nabavno funkcijo ima v KC komercialni sektor, v okviru tega pa delujejo služba za nabavo opreme in potrošnega materiala, služba za nabavo zdravil in medicinskih pripomočkov, služba za nabavo živil in služba nabave tehničnega blaga in storitev. V teh službah ter v vodstvu komercialnega sektorja je bilo v letu 2000 zaposleno skupaj 68 delavcev. S pripravo postopkov javnih razpisov se je redno ukvarjalo 6 delavcev komercialnega sektorja, ob stalnem sodelovanju delavcev pravne službe ter pomočnice generalnega direktorja za komercialne zadeve. V strokovne komisije za izbiro dobaviteljev/izvajalcev so bili poleg delavcev komercialnega sektorja in predstavnika pravne službe vključeni tudi predstavniki uporabnikov opreme in storitev.

Nabavna funkcija obsega pripravo plana nabav, izvedbo postopkov javnih naročil, izbiro dobaviteljev, sklepanje pogodb z dobavitelji in izvajalci ter organiziranje nadzora nad izvajanjem pogodb. Komercialni sektor je vez med uporabniki opreme in storitev in dobavitelji in izvajalci, kot je razvidno na sliki 6.

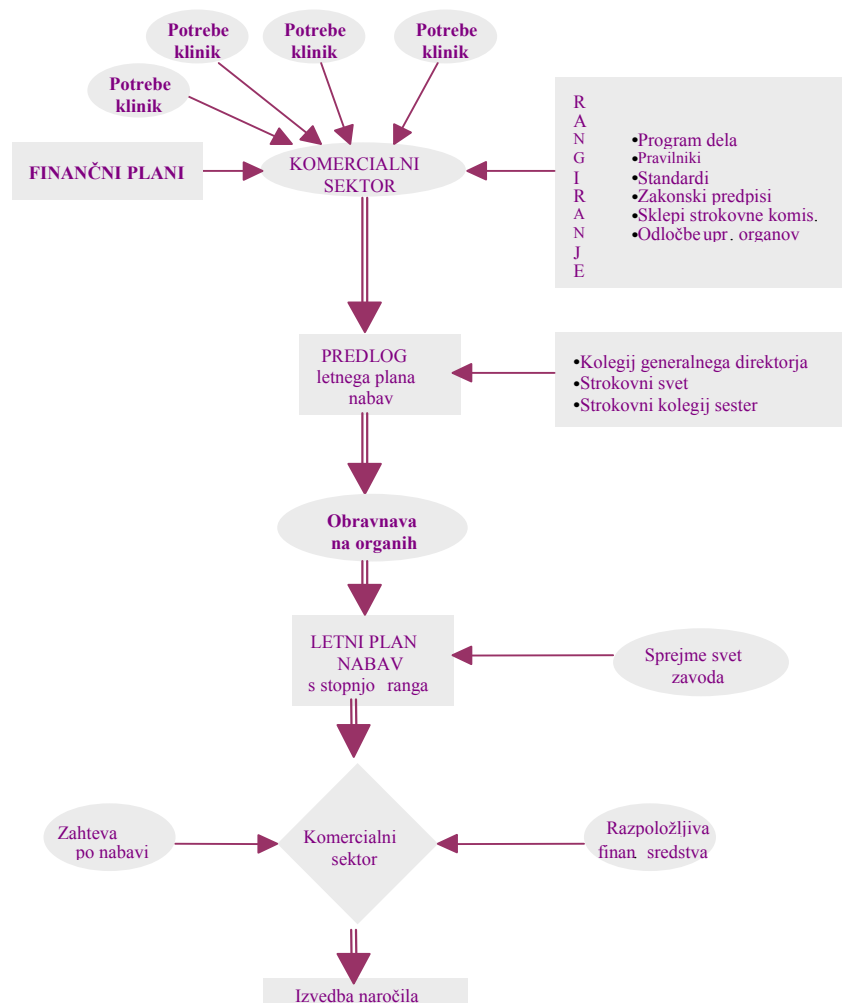
Slika 6: Potek nabave v KC



Nabavna funkcija – naročanje se izvaja centralizirano, v skladu z usmeritvami Organizacije komercialnega sektorja in izvajanja nabavne funkcije v KC (sprejete v aprilu 1994) ter v skladu s Pravilnikom o naročanju (sprejet v juniju 2000). Nabavna funkcija je centralizirana z vidika planiranja nabav, odločitev o uresničevanju nabav (rangiranja in vrstnega reda potrebnih nabav, izbora dobaviteljev, sklepanja pogodb z dobavitelji za potrebe celotnega zavoda, uresničevanja ugodnejših komercialnih popustov ipd.) ter koordiniranja možnosti nabav s finančnimi možnostmi in strokovnimi zahtevami. Cilji centralizacije so predvsem doseganje boljših komercialnih učinkov zaradi nabavljanja večjih količin, opozarjanje na neracionalno porabo ter izboljšanje likvidnega stanja KC s preprečevanjem nastajanja prevelikih zalog.

Vsi uporabniki opreme in storitev morajo svoje potrebe za naslednje leto, razvrščene po prioritetah, pred potekom tekočega leta posredovati komercialnemu sektorju. Ta sestavi, v skladu s prioritetami in odvisno od razpoložljivih sredstev za posameznega uporabnika, predlog letnega plana nabav. Predlog plana, ki je del finančnega načrta zavoda, obravnavajo različni organi zavoda (kolegij generalnega direktorja, strokovni svet, strokovni kolegij sester), sprejme pa ga svet KC. Na zahtevo uporabnikov za nabavo, ob razpoložljivih finančnih sredstvih, komercialni sektor izvede posamezno naročilo (izvede javni razpis ali opravi direktno nabavo pri dobavitelju/izvajalcu, če vrednost nabave ne presega zakonsko določene višine za izvedbo javnega razpisa). Proces nabave poteka, kot je prikazano na sliki 7.

Slika 7: Proces nabave opreme v KC



Vir: "Organizacija komercialnega sektorja in izvajanje nabavne funkcije v KC Ljubljana" z dne 5. 4. 1994.

### 3.4 Kaj smo revidirali in kakšne metode smo pri tem uporabili

Glede na dosedanje ugotovitve računskega sodišča je področje javnega naročanja povezano z velikim tveganjem. To dejstvo in višina sredstev, ki jih KC namenja za nabavo, sta razloga, da smo izvedli revizijo učinkovitosti porabe sredstev za nabavo opreme in storitev v KC v obdobju 2000/01. Pri tem smo preiskovali predvsem:

- ali je KC celovito in popolno opredelil in utemeljil svoje potrebe in vodil postopke izbire dobaviteljev in izvajalcev tako, da je zagotovljena izbira najugodnejših ponudnikov ter
- ali je bil zagotovljen učinkovit nadzor nad izvajanjem pogodb.

## **V reviziji smo uporabili naslednje metode:**

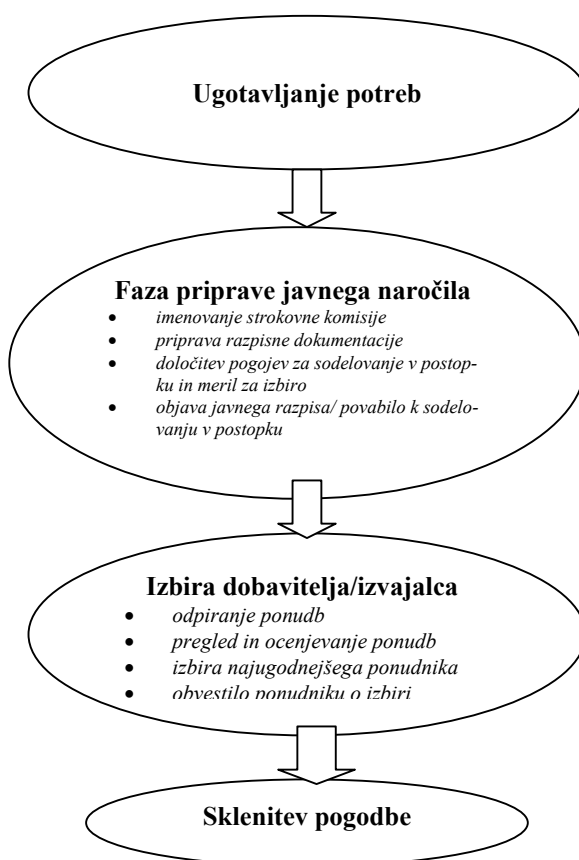
- Pregledali smo dokumentacijo KC za
  - vseh 8 postopkov javnih naročil za nabavo opreme, ki so bili opravljeni v letu 2000, po katerih je bilo sklenjenih 9 pogodb, ter za vse 3 postopke javnih naročil za izbiro izvajalcev storitev, ki so bili izvedeni v letu 2000 in po katerih je bilo sklenjenih 26 pogodb (priloga 1: Izvedeni javni razpisi za nabavo opreme in storitev v KC);
  - 13 pogodb za izvajanje storitev, ki so bile sklenjene za daljše časovno obdobje in za katere javni razpisi v letu 2000 niso bili izvedeni (priloga 2: Sklenjene pogodbe za izvajanje storitev v letu 2000/01);
  - 35 postopkov nabav opreme, za katere javni razpisi niso bili opravljeni (priloga 3: Nabave opreme v KC v letu 2000 in 2001, za katere javni razpisi niso bili izvedeni); pri tem smo uporabili analitičen pristop, tako da smo v vzorec zajeli vse organizacijske enote KC ter nabave največjih vrednosti za posamezno kliniko;
  - vso dokumentacijo za organizacijske enote KC v zvezi s planiranjem nabave opreme za leto 2000 in 2001 ter vse notranje predpise KC, ki se nanašajo na področje nabave.
- Opravili smo tri študije primerov:
  - študija primera št. 1: Primer dobre prakse: Nabava opreme za novo očesno kliniko;
  - študija primera št. 2: Nedosledna izbira usposobljenih izvajalcev za izvajanje vzdrževalnih del ter
  - študija primera št. 3: Nepravočasna izbira novega izvajalca se lahko izkaže kot najdražja možnost.
- Izvedli smo anketo, s katero smo pridobili vpogled o mnenjih uporabnikov opreme o izvajanju nabavne funkcije v KC v letu 2000 in 2001. Anketa je bila poslana 63 uporabnikom po klinikah in drugih organizacijskih enotah KC. Rezultati ankete so razvidni iz priloge 4 – Analiza vprašalnika uporabnikom opreme.
- Opravili smo razgovore s skrbniki, ki so določeni v pogodbah, sklenjenih za izvajanje storitev.
- Pripravili smo vprašalnik za devetindvajset skrbnikov pogodb oz. naročil za nabavo, ki smo jih revidirali, da bi ugotovili, kako KC spremlja pogodbe in zagotavlja nadzor nad izvajanjem pogodb.

## **4. Ugotavljanje potreb in izbira dobaviteljev**

### **Predstavitev**

KC mora kot naročnik v vseh fazah postopka izvedbe javnih naročil izpolniti vrsto zahtev, ki jih predpisuje zakonodaja v zvezi z javnim naročanjem. V letu 2000 je bil v veljavi Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97, 78/99; v nadaljevanju: ZJN), od 13. 11. 2000 dalje pa to področje ureja novi Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/2000 in 102/2000; v nadaljevanju: ZJN-1). Zakona določata različne načine oddaje javnih naročil, pogoje za začetek postopka, predpisujeta obveznost vodenja evidenc o javnem naročanju, dokumentiranje postopkov, roke za izvedbo posameznih dejanj ter natančno predpisujeta obvezna ravnanja naročnikov v posamezni fazi postopka.

Najpomembnejše faze postopkov javnega naročanja so:



Cilji in načela predpisov o javnem naročanju so doseganje gospodarnosti, učinkovitosti in preglednosti postopkov ter zagotavljanje enakopravne obravnave ponudnikov. Kljub temu pa spoštovanje predpisov samo po sebi še ne zagotavlja učinkovitosti javnega naročanja. Da bi KC zagotovil učinkovito izvajanje nabavne funkcije mora storiti predvsem naslednje:

1. Pred začetkom postopkov javnega naročanja mora natančno opredeliti potrebe (zahtevane količine ter kakovost opreme in storitev) in v skladu z njimi natančno oblikovati predmet javnega naročila. Pri tem je za vsako zahtevo nabave potrebna ustrezna utemeljitev.
2. Celoten postopek mora oblikovati, voditi in koordinirati tako, da bo zagotavljal izbiro najugodnejšega ponudnika. Merila za izbiro in način uporabe meril pri ocenjevanju ponudnikov mora določiti tako, da bodo zagotavljala izbiro najugodnejšega dobavitelja oz. izvajalca.
3. Zagotoviti mora, da bodo pogodbe vsebovale takšna določila, ki ščitijo naročnika ves čas trajanja pogodbe ter predvsem pri pogodbah o izvajanju storitev zagotoviti, da so pravočasno izbrani novi izvajalci storitev in sklenjene nove pogodbe.
4. Zagotoviti mora, da so vsi postopki izbire ustrezno dokumentirani, kar omogoča presojo o izbiri najugodnejših ponudnikov.
5. Oblikovati mora jasno strategijo javnega naročanja z določenimi cilji in poiskati najboljše načine za doseganje teh ciljev pri posameznih vrstah nabav glede na razmere na trgu.

#### 4.1 Ali je KC potrebe po nabavah opreme in storitev zadostno opredelil in utemeljil

Natančna, jasna in nedvoumna opredelitev potreb (tako količinska kot kakovostna) omogoča, da naročnik v postopku nabave dobi tisto, kar je želel. Vse potrebe mora ustrezno utemeljiti, da se izogne nepotrebni nabavam ter obenem zagotovi, da bo nabavljeno zadostilo želenim potrebam, hkrati pa jih ne bo preseгло.

Pri planiranju nabav opreme morajo uporabniki opreme in storitev ravnati v skladu z usmeritvami, ki so bile sprejete s sklepom strokovnega sveta KC in razpisom plana nabav za leto 1997. Pri planiranju morajo kot prednostno upoštevati opremo, ki je nujno potrebna za nemoteno delovanje organizacijske enote in ponovno planirati opremo, ki je že bila vključena v različne prioritete, ni pa bila kupljena. Za vsako zahtevo je potrebno navesti, ali gre za nadomestilo izrabljene opreme, ali za nabavo nove. Če gre za zamenjavo izrabljene opreme, mora uporabnik opisati stanje stare opreme, če gre za širitev programa, pa utemeljiti, kako je nova oprema združljiva s program razvoja posameznega uporabnika. Navesti je potrebno tudi čas, v katerem bo oprema obratovala (občasno, ena, dve ali tri izmene), predvideno količino storitev v enem letu, koliko osebja zahteva ter ali je osebje uporabniku na voljo in ali to opremo že imajo in uporabljajo drugi uporabniki v KC

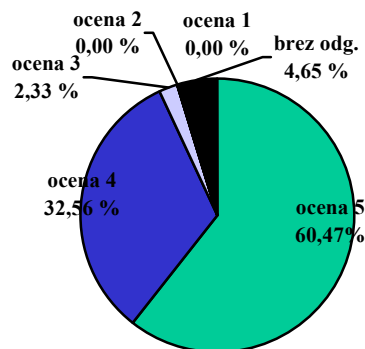
Pregledali smo sezname potreb po novih nabavah vseh uporabnikov za leti 2000 in 2001. V letu 2000 je seznam potreb oddalo 47 uporabnikov, le 11 oz. 23,4 % vseh pa je svoje potrebe utemeljilo v skladu z navedenimi usmeritvami. V letu 2001 je svoje potrebe posredovalo 44 uporabnikov, 8 uporabnikov (oz. 18,2 % vseh) pa je potrebe tudi utemeljilo. Uporabniki so navajali le prioritete, vrsto opreme, želeno količino ter ocenjeno vrednost nabav, v nekaterih primerih pa so predložili tudi predračune za zelene nabave.

Ocenjujemo, da so uporabniki v svojih zahtevkih navajali vse, kar potrebujejo, razvrščeno po prioritetah. V komercialnem sektorju so ob upoštevanju sklepa strokovnega sveta KC in usmeritev iz razpisa plana nabav za leto 1997 ter razpoložljivih sredstev za nabavo posamezne delovne enote določili prioritete nabave v predlogu plana nabav.

Uporabniki ob navedbi vrste in količine opreme niso natančno opredelili, kakšne morajo imeti lastnosti. Kljub temu, da smo ugotovili, da uporabniki ne podajo natančnih lastnosti in zahtev za želeno opremo in svojih potreb ne utemeljujejo v skladu z usmeritvami, je iz ankete, ki je bila poslana uporabnikom opreme po organizacijskih enotah in komercialnemu sektorju, razvidno, da 93 % uporabnikov meni, da potrebe zadostno opredelijo in utemeljijo (slika 8: Analiza odgovorov na postavljeno trditev).

Slika 8: Analiza odgovorov na postavljeno trditev

**Menim, da vsakokratne potrebe po nabavah nove opreme ustrezno in zadostno utemeljimo in opredelimo karakteristike potrebne opreme tako, da je na tej podlagi možna uvrstitev v plan nabav in oblikovanje predmeta javnega naročila.**



Vir: anketa uporabnikov opreme po klinikah, priloga 4.

V komercialnem sektorju trditve niso ocenili, so pa navedli, da uporabniki vsakokratne potrebe večinoma nepopolno opredelijo. Menili so, da uporabniki lastnosti zahtevane opreme večkrat pomanjkljivo definirajo, včasih pa celo preveč natančno, zaradi česar mora komercialni sektor ugotoviti dejanske zahteve in določiti pogoje razpisa v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi.

Plan nabav in finančni načrt zavoda za leto 2000 sta bila sprejeta na 14. seji sveta KC dne 8. 5. 2000. Plan nabav za leto 2001 je svet KC potrdil na 3. seji dne 19. 4. 2001. Finančni načrt zavoda za leto 2001 med opravljanjem revizije ni bil sprejet, kljub temu pa je v tem obdobju izvajal postopke javnega naročanja.

*KC je v dopisu št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 pojasnil, da je v letu 2002 kolegij generalnega direktorja sprejel plan javnih naročil po prioritetah za leto 2002.*

#### 4.2 Ali je KC proces nabave vodil učinkovito

Pomembno je, da naročnik pred začetkom izvedbe javnih naročil preveri vse možnosti, kako bi lahko z najnižjimi stroški nabavil opremo oz. storitve zelene kvalitete. Pri tem je pomembno predvsem, da prouči, ali je izbral ustrezen načina nabave ter določi merila in način uporabe posameznega merila za izbiro ponudnikov.



#### 4.2.1 Ali je KC izbral ustrezen način nabave

Pred izvedbo naročila je potrebno količinsko zbrati vse potrebe uporabnikov in organizirati enkratno nabavo za celotno količino. S tem bi bilo mogoče doseči večje količinske popuste in javni razpis izvesti z nižjimi stroški na enoto kupljene opreme in storitev. Takšen način omogoča tudi manjše rizike pri dobavi. Ponudnik se zaradi večje vrednosti ponujenega blaga oz. storitev lahko bolje prilagodi zahtevam naročnika. Pri tem se zmanjša število postopkov, kar omogoča bolj kompleksno naročilo, prihranek pri delu in stroških naročnika in ponudnika ter uporabo zanesljivejših in celovitih metod zagotavljanja kakovosti. Takšen način nudi ponudnikom možnost za pripravo celovite ponudbe in povečuje njihov interes za prevzemanje celovitejših naročil. Pri takšnem načinu mora naročnik združevati predmet javnega naročila po sklopih tako, da ne omejuje konkurence med ponudniki.

Pri pregledu poročila o nabavi opreme za leto 2000 in dokumentacije o nabavah opreme smo ugotovili, da je le-ta potekala zelo razpršeno. Kot je razvidno iz poročila o nabavi opreme v letu 2000 in podatkov konta 2200, na katerem je bila evidentirana nabava opreme, je komercialni sektor v letu 2000 izdal skoraj 800 naročilnic za nabavo raznovrstne medicinske in nemedicinske opreme 380 različnim dobaviteljem. Vrednost posameznih nabav medicinske in nemedicinske opreme, za katere javni razpisi iz različnih razlogov niso bili izvedeni, je v letu 2000 skupaj znašala približno 500 milijonov tolarjev.

Ob pripravi plana nabave opreme komercialni sektor pregleda ocenjene vrednosti posameznih planiranih nabav, in če presegajo zakonsko določen prag za izvedbo javnega razpisa, začne s pripravo javnega razpisa (pri tem gre za pripravo razpisne dokumentacije, organizacijo celotnega postopka izbire izvajalca ter sklenitev pogodbe).

Kadar je ocenjena vrednost planirane nabave opreme nižja od zakonsko določene vrednosti za izvedbo javnega razpisa, izbiro dobavitelja /izvajalca največkrat opravi uporabnik. Pred izbiro določi strokovna merila (zahtevane lastnosti opreme) za presojo ponudb. Po opravljeni izbiri komercialni sektor na podlagi interne naročilnice, ki jo prejme od uporabnika, izstavi zunanjo naročilnico izbranemu dobavitelju/izvajalcu. Pred tem preveri, ali ima uporabnik na voljo zadostna finančna sredstva za nabavo.

Komercialni sektor v letu 2000/01 ni pripravil terminskega plana izvedbe javnih naročil za nabavo opreme/storitev, temveč je izvedel nabavo, ko je prejel interno naročilnico uporabnika. Kot smo ugotovili s pregledom seznamov načrtovane opreme, uporabniki v tej fazi niso zadosti natančno opredelili lastnosti in zahtev za želene nabave, tako da bi komercialni sektor lahko združil nabave v smiselno zaključne celote in pripravil plan izvedbe nabav.

Vse nabave planirane opreme so bile opravljene posamezno. Pri nabavi

- razne medicinske opreme (travmatološki RTG sistemi, RTG za potrebe kardiološke invazivne dejavnosti, set rigidnih bronhoskopov, aparat za merjenje pljučne funkcije ter naprava za ekstrakorporalno drobljenje kamenja) - kot investitor je nastopalo Ministrstvo za zdravstvo,
- srčne gama spect kamere,
- opreme za endoskopijo,
- računalnikov (120 kosov) in tiskalnikov (60 kosov),

- radiofrekvenčnega generatorja za transkatetrsko ablacijo motenj srčnega ritma,
- ultrazvoka za ginekološko kliniko in
- sterilizatorja

je bil objavljen javni razpis, ker je ocenjena vrednost posamezne nabave presegala zakonsko določeno vrednost za izvedbo javnih razpisov, vse ostale nabave pa so bile opravljene z naročilnicami.

Pri pregledu poročila o nabavi opreme v letu 2000 smo ugotovili, da so bile med letom opravljene večkratne posamezne nabave istovrstne opreme pri istem dobavitelju, ali so bile opravljene nabave opreme z enakimi/podobnimi lastnostmi pri različnih dobaviteljih. Kot primere navajamo:

- Kljub izvedbi javnega razpisa za nabavo 120 računalnikov pri izbranem dobavitelju ASK Pro d.o.o., Ljubljana, v skupni vrednosti 23 milijonov tolarjev, in 60 tiskalnikov pri izbranem dobavitelju Jerovšek Computers d.o.o., Domžale, v skupni vrednosti 5 milijonov tolarjev, je bilo v letu 2000 posamezno nabavljeno še 26 računalnikov v skupni vrednosti 9,4 milijonov tolarjev, in trije notesniki v skupni vrednosti 2 milijonov tolarjev pri različnih dobaviteljih (predvsem pri dobaviteljih ASK Pro d.o.o., Ljubljana, in Jerovšek Computers d.o.o., Domžale) ter 129 tiskalnikov v skupni vrednosti 10 milijonov tolarjev (predvsem pri dobaviteljih ASK Pro d.o.o., Ljubljana, in ITS d.d., Ljubljana). Nabava računalniške opreme za novo očesno kliniko je bila vključena v javni razpis za nabavo opreme za očesno kliniko;
- Med letom 2000 je bilo posamezno kupljenih 6 bolniških postelj pri dobavitelju AICO d.o.o., Domžale. Skupna vrednost nabavljenih postelj pri tem dobavitelju znaša 6,9 milijonov tolarjev. Bolniške postelje so bile med letom kupljene tudi pri dobaviteljih TIMO d.o.o., Ljubljana, (v vrednosti 1,8 milijonov tolarjev), Mollier d.o.o., Celje, (2 postelji v vrednosti 1,9 milijonov tolarjev), Largo Medical d.o.o., Ljubljana, (6 postelj hkrati v vrednosti 4,8 milijonov tolarjev in 3 transportne postelje v vrednosti 3,8 milijonov tolarjev);
- Infuzijske črpalke je KC nabavljal pri 4 dobaviteljih: pri dobavitelju Medis d.o.o., Ljubljana, so bile v letu 2000 nabavljene 4-krat, pri dobavitelju Alpos Meding d.o.o., Šentjur pri Celju, 3-krat ter po enkrat pri dobaviteljih Promed d.o.o., Ljubljana, in Pulmodata d.o.o., Ljubljana. Skupna vrednost nabavljenih črpalk je znašala 8 milijonov tolarjev;
- Med letom je KC posamezno nabavil 12 EKG aparatov in monitorjev v skupni vrednosti 25,6 milijonov tolarjev pri dobavitelju Hermes plus d.d., Ljubljana, v vrednosti 17,2 milijonov tolarjev (6 nabav), 4 monitorje pri dobavitelju Impakta d.d., Ljubljana, v vrednosti 9,8 tolarjev (4 nabave), po en EKG aparat pri dobaviteljih Medistar d.o.o., Ljubljana, in Auremiana d.o.o., Ljubljana, ter en monitor pri dobavitelju Medicotehna, d.o.o., Ljubljana.

Nabave so bile izvedene na podlagi internih naročilnic uporabnikov, na podlagi katerih komercialni sektor izda "zunanjo" naročilnico dobavitelju. Dobavitelji so za posamezne dobave KC izstavil račun. Pogodbe za posamezne dobave niso bile sklenjene.

KC je v dopisu št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 pojasnil, da gre za "navidezno" istovrstno opremo (na primer: infuzijske črpalke), ki je bila nabavljena pri različnih dobaviteljih zaradi strokovnih zahtev posameznih uporabnikov ter v skladu z uporabo na določenih različnih deloviščih ter za različne namene.

Pri pregledu dokumentacije o javnih naročilih smo zasledili tudi primer "dobre prakse", pri katerem je bil za nabavo raznovrstne medicinske opreme pripravljen enoten postopek, za katerega je bil izveden en javni razpis.

#### Študija primera 1: Primer dobre prakse: Nabava opreme za novo očesno kliniko

Naročnik je v tem primeru združil raznovrstno opremo v zaključene sklope. Predmet javnega naročila je bil oblikovan v šest samostojnih sklopov (oftalmološka oprema, splošna medicinska oprema, oprema za sterilizacijo, računalniška oprema, vizualne komunikacije ter oprema, izdelana po načrtih). Pri oftalmološki opremi in opremi za sterilizacijo gre za specialno opremo, sklop "splošna medicinska oprema" pa zajema širok spekter medicinske opreme, od anestezijskih aparatov, bolniških monitorjev, aspiratorjev, EKG aparatov in monitorjev, operacijskih mikroskopov, miz in svetilk, do bolniških postelj, infuzijskih črpalk, perfuzorjev in infuzijskih stojal. Tudi cene posameznih aparatov in opreme, vključene v ta sklop so zelo raznolike, od 13,5 milijonov tolarjev za operacijski mikroskop, do 5 tisoč tolarjev za infuzijsko stojalo.

Na javni razpis za sklop splošne medicinske opreme so ponudbe oddali štirje ponudniki. Za najugodnejšega je bil izbran ponudnik Mollier d.o.o., Celje, s katerim je bila sklenjena pogodba. Pogodba natančno določa predmet nabave ter vse obveznosti prodajalca v zvezi embalažo, transportom ter vsemi riziki, ki jih nosi do primopredaje. S pogodbo je urejeno tudi šolanje naročnikovih delavcev za ravnanje z opremo. Določen je rok za izvedbo pogodbenih obveznosti ter določena pogodbeni kazen in odškodnina, če bi prišlo do zamude. S pogodbo je bil za nabavljeno opremo dogovorjen enoten garancijski rok ter enotno določena odzivni rok za obvestilo o napaki in rok za odpravo napak. Dobavitelj je zagotovil nadomestno opremo, če napake ne bi bilo mogoče odpraviti v dogovorjenem roku. Za vso opremo izvajalec zagotavlja servis v Sloveniji. Pogodba je zavarovana z nepreklicno, brezpogojno bančno garancijo v višini 10 % pogodbene vrednosti za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti ter z nepreklicno, brezpogojno bančno garancijo na prvi poziv v višini 10 % pogodbene vrednosti za odgovornost in odpravo napak v garancijskem roku. Če bi prišlo do zamude dobavitelja pri izvajanju pogodbenih obveznosti po njegovi krivdi, pripadajo naročniku pogodbeni kazen ter odškodnina.

KC je s sklenitvijo pogodbe z enim dobaviteljem za nabavo večje količine opreme poenotil pogoje poslovanja ter hkrati dosegel ugodnejše pogoje kot pri posameznih dobavah, kjer se je moral prilagajati ponudbam posameznega izvajalca oz. dobavitelja.

Priporočamo, da KC ob izdelavi plana nabav opreme pred izvedbo posameznih naročil temeljito prouči različne možnosti nabave in ugotovi najugodnejšo. Pri tem naj upošteva možnost združitve več naročil v enoten postopek, da bi dosegel ugodnejše količinske popuste, nižja tveganja pri nabavi ter prihranil čas in stroške zaradi priprave manjšega števila postopkov.

4.2.2 Ali KC oblikuje jasna merila za izbiro dobaviteljev/izvajalcev in na podlagi opredeljenih meril izbira najugodnejše dobavitelje/izvajalce

ZJN in ZJN-1 določata, da morajo naročniki v postopkih javnega naročanja določiti merila, na podlagi katerih bodo izbirali ponudnike, opredeliti pomen in določiti način uporabe posameznega merila v postopkih izbire. Merila in način njihove uporabe morajo biti navedeni v objavi javnega razpisa ter v razpisni dokumentaciji. Le premišljeno oblikovana merila pa zagotavljajo, da naročnik v postopku pridobi najugodnejšo ponudbo in izbere najugodnejšega ponudnika.

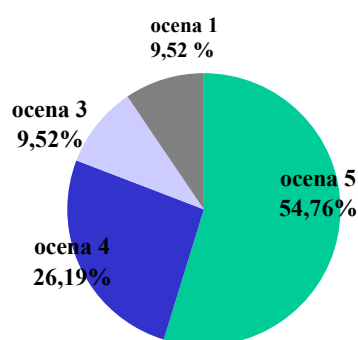
V postopkih izbire, za katere je bil organiziran javni razpis, merila, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, glede na predmet javnega naročila, določi strokovna komisija, sestavljena iz predstavnikov komercialnega sektorja, pravne službe ter predstavnikov uporabnikov. Kadar je šlo za nabavo opreme/storitev, za katero niso bili izvedeni javni razpisi in so uporabniki sami (brez sodelovanja komercialnega sektorja) opravili izbiro dobavitelja, merila niso bila vnaprej določena in so jih ob izbiri določili uporabniki.

Z anketo, ki smo jo izvedli med uporabniki opreme/storitev, smo želeli izvedeti, ali uporabniki opreme po organizacijskih enotah menijo, da imajo zadosten vpliv na oblikovanje meril za izbiro dobaviteljev (Slika 9: Analiza odgovorov na postavljeno trditev).

Slika 9: Analiza odgovorov na postavljeno trditev

---

**Menim, da kot uporabnik nabavljene opreme lahko vplivam na oblikovanje meril za izbor najugodnejšega dobavitelja.**



---

Vir: anketa uporabnikov opreme po klinikah, priloga 4.

Več kot 80 % uporabnikov opreme se s trditvijo strinja. Uporabniki menijo, da imajo vpliv na določanje meril, ki zadevajo kvaliteto, kar pa večinoma ni odločilno merilo za izbor. Menijo, da bi pri izboru morala v večji meri odločati kvaliteta in ne le najnižja cena. V komercialnem sektorju navajajo, da imajo uporabniki vpliv na oblikovanje strokovnih meril, ne morejo pa vplivati na teža posameznega merila.

Pri pregledu dokumentacije o postopkih izbire, za katere so bili objavljeni javni razpisi, smo ugotovili, da v šestih postopkih (55 % vseh pregledanih postopkov - nakup računalnikov in tiskalnikov, endoskopske opreme, aparata za ultrazvok, radiofrekvenčnega generatorja ter sterilizatorja in pri izbiri izvajalcev storitev čiščenja in vzdrževalnih del) način uporabe nekaterih meril, s pomočjo katerih je naročnik nameraval izbrati dobavitelja oz. izvajalca v objavi javnega razpisa in razpisni dokumentaciji, ni bil natančno določen. Gre za merila "reference", "zmogljivost", "roki plačil" in "odzivni časi". Kriteriji za ocenjevanje meril "odzivni časi" in "roki plačil" so bili določeni med ocenjevanjem ponudnikov. Iz dokumentacije o javnih naročilih ni razvidno, na kakšen način je KC ocenjeval "reference" in "zmogljivosti". V treh primerih (nakup endoskopske opreme, izvajanje čiščenja in nakup sterilizatorja) so ponudniki zaradi nedosledne opredelitve načina uporabe meril in nedosledne uporabe opredeljenih meril pri ocenjevanju ponudnikov na KC podali zahteve za revizijo postopkov in pri javnih razpisih za nakup sterilizatorja in izvajanja čiščenja postopek nadaljevali pred Državno revizijsko komisijo. V obeh primerih je Državna revizijska komisija razveljavila sklep o izbiri ponudnika, ker KC v objavi razpisa in razpisni dokumentaciji ni natančno določil načina uporabe posameznega merila in ponudb ni ocenjeval v skladu z določenimi merili. Pri nakupu sterilizatorja bi moral KC ponovno oceniti ponudnike v skladu s postavljenimi merili, pri izbiri izvajalca za čiščenje pa ponoviti postopek javnega naročila, česar v nobenem primeru ni storil.

V študiji primera 2 je prikazano, da KC zaradi nenatančne opredelitve in nepravilne uporabe določenih meril ni izkoristil prednosti, ki jih naročniku pri oddaji del, za katere je na trgu veliko število ponudnikov, ponuja izvedba javnega razpisa za predhodno ugotavljanje sposobnosti ponudnikov.

#### **Študija primera št. 2: Nedosledna izbira usposobljenih izvajalcev za izvajanje vzdrževalnih del**

Za izbiro izvajalcev za izvajanje vzdrževalnih del je naročnik pripravil javni razpis s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti. Znotraj predmeta javnega naročila je KC oblikoval manjše, zaključene sklope del, ki predstavljajo zaključene celote (npr. manjša gradbena, slikopleskarska, keramičarska, krovsko kleparska, ključavničarska, mizarska, steklarska, tlakarska in manjša vzdrževalna dela in storitve ter montaža in popravilo rolojev in žaluzij). Ponudniki so lahko predložili delne ponudbe za posamezen sklop del. V objavi javnega razpisa in v razpisni dokumentaciji je KC navedel glavne pogoje, ki so jih morali izpolnjevati ponudniki, in jim določil pomen:

- reference 20 % ("zunanje" reference 10 % in dosedanje izkušnje v KC 10 %),
- delovne zmogljivosti 20 %,
- ustrezni certifikati 20 %,
- plačilni pogoji 20 % in
- odzivni čas 20 %

ter še navedel, da bo po priznanju sposobnosti posameznim ponudnikom pri izboru za posamezna dela upošteval še merila in ponderja:

- cena 60 % in
- zbrano število točk v ocenjevanju sposobnosti 40 %.

Če bi bila po ocenjevanju priznana sposobnost večjemu številu ponudnikov, bi naročnik v nadaljnjem postopku upošteval vrstni red ponudnikov (in sicer prvih 5 glede na doseženo število točk). Če bi kateri od ponudnikov v nadaljnjem postopku odpadel, bi se upoštevala priznana sposobnost naslednjim ponudnikom od petega mesta dalje.

Na razpis je prispelo 27 ponudb, od katerih dve nista vsebovali vseh potrebnih dokazil o izpolnjevanju pogojev za sodelovanje na javnem razpisu, zato jih je po pregledu ponudb KC izločil iz nadaljnega ocenjevanja. Ostale ponudnike je KC točkoval po objavljenih merilih in za vsakega ugotovil skupno vsoto doseženih točk. Vsem ponudnikom, ne glede na doseženo število točk, je bila priznana sposobnost za sklop del, na katerega so se prijavili. Tako je za posamezen sklop del KC priznal sposobnost 7 - 11 ponudnikom.

KC v objavi javnega razpisa in razpisni dokumentaciji ni natančno določil kriterijev za ocenjevanje posameznega merila. Iz dokumentacije o javnem naročilu je razvidno, da je šele med ocenjevanjem izdelal lestvico za točkovanje merila "plačilni pogoji" in "odzivni čas", ni pa razvidno, na kakšen način je ocenjeval merili "reference" in "delovne zmogljivosti". Vsem ponudnikom je dodelil enako – najvišje število točk za "zunanje reference" in "delovne zmogljivosti", kljub temu da so se na javni razpis prijavili zelo raznoliki ponudniki. Tudi v nadaljnjem postopku, ko je med usposobljenimi ponudniki izbiral najugodnejšega za izvedbo posameznega dela, postavljenih meril ni uporabljal dosledno. KC na oddajo posameznega dela ni vabil vseh ponudnikov, kot to določa 50. člen ZJN, ampak je pridobil le nekaj ponudb (največkrat dve do štiri) in se praviloma odločil za cenejšo, s tem pa ni omogočil vsem usposobljenim ponudnikom enakopravno sodelovati v postopku izbire. V nobenem primeru ni upošteval merila "zbrano število točk v ocenjevanju sposobnosti", kot je to napovedal v razpisni dokumentaciji.

Na opisani način KC med prijavljenimi ponudniki ni izbral takih, ki bi najbolj ustrezali njegovim zahtevam in bi bili najugodnejši za izvajanje predvidenih del. S takšnim načinom tudi ni dosegel namena javnega razpisa, da bi omejil konkurenco na področju, kjer obstaja veliko število ponudnikov. S tem, da ni natančno določil kriterijev za ocenjevanje posameznega merila, oz. da je vsem ponudnikom za nekatera merila dodelil enako število točk, kljub temu, da ponudbe niso bile enakovredne, KC ni natančno opredelil, kakšne ponudnike želi pritegniti k sodelovanju. KC bi moral v fazi ocenjevanja usposobljenosti, uporabiti merila, ki jih je določil, hkrati pa bi si moral postavil kriterije za ocenjevanje meril. Na tak način bi prišel do omejenega števila ustreznih ponudnikov, med katerimi bi v nadaljnji fazi za izvedbo posameznega dela preverjal le ceno, glede na to, da bi že v predhodni fazi izbral zanj primerne ponudnike.

Nenatančna opredelitev meril in načina njihove uporabe ter nedosledna uporaba v objavi razpisa in razpisni dokumentaciji določenih meril pri ocenjevanju ponudnikov ne zagotavljata izbire najugodnejšega ponudnika.

KC priporočamo, da pred izvedbo naročila za vsako vrsto nabave temeljito prouči, katera merila bo pri izbiri uporabil, jih natančno opredeli, jim določi pomen in določi način njihove uporabe ter o tem seznaniti ponudnike v razpisni dokumentaciji in objavi javnega razpisa. Pri ocenjevanju ponudnikov naj dosledno uporablja določena merila na način, kot ga je določil v razpisni dokumentaciji. Kadar gre za izbiro dobaviteljev/izvajalcev med usposobljenimi ponudniki, naj zagotovi vsem enakopravno sodelovanje v postopku končne izbire.

#### 4.3 Ali so pogodbena določila ustrezna in ali so pogodbe sklenjene pravočasno

Za pogodbe o nabavi opreme in izvajanju storitev, navedene v prilogi 5 "Pogodbena določila v pogodbah za nakup opreme v KC v letu 2000 in 2001" in v prilogi 6 "Pogodbena določila v pogodbah za nakup storitev v KC v letih 2000 in 2001", smo ugotavljali ali vsebujejo določila, ki zagotavljajo naročniku učinkovitost nabave za ves čas trajanja pogodbe. Preverjali smo ali

- je v pogodbi natančno določen predmet pogodbe,
- so natančno določene obveznosti izvajalca,
- so natančno določeni pogodbena cena in plačilni pogoji,
- so določeni kraj, čas in način izročitve predmeta pogodbe (v pogodbah za nakup opreme),
- so določeni pogodbena kazen in odškodnina, če ne bi bila izpolnjena pogodbena določila,
- so določeni čas trajanja garancije, odzivni časi in roki za odpravo napak (v pogodbah za nakup opreme),
- je opredeljen prehod rizika z dobavitelja na naročnika (v pogodbah za nakup opreme),
- je dogovorjeno zavarovanje izpolnitve pogodbe,
- so v pogodbi določene osebe, pooblaščenice za izvajanje nadzora nad izvajanjem pogodb.

Ugotovili smo, da so 4 pogodbe za nabavo opreme vsebovale vsa zahtevana določila, v 5 pogodbah (pogodbe za nakup srčne spect kamere, endoskopske opreme, osebnih računalnikov in tiskalnikov ter ultrazvoka) pa niso bile določene osebe za nadzor nad izvajanjem pogodb.

Pogodbe o izvajanju storitev so precej slabše sestavljene kot pogodbe za nabavo opreme. To velja predvsem za pogodbe, ki so bile sklenjene pred letom 2000, vendar so se v letu 2000 še uporabljale. V pogodbah za izvajanje storitev, ki so bile sklenjene v letih 2000 in 2001, so bile pregledane sestavine že natančneje dogovorjene, kot je razvidno iz tabele 1.

Tabela 1: Pogodbena določila pogodb za izvajanje storitev

		Pranje perila		Varovanje		
		Pogodba o pranju perila št. 01-1137/4-92, z dne 7.12.93, z aneksi (Peritex)	Pogodba o pranju perila, št. 01-399/1-01, z dne 1.6.2001 (Peritex)	Pogodba o varovanju, št. 01-215/1-97 iz l. 97, z aneksi, (ISS Servisystem)	7 pogodb o varovanju, št. 269/1 do 275/1-97, z dne 5.3.97 (Dizako d.o.o.)	Pogodba o varovanju, št. 01-603/1, z dne 24.09.01 (Sintal d.d.)
1	Natančno določen predmet pogodbe	●	●	□	●	●
2	Natančno določene obveznosti izvajalca	●	●	□	●	●
3	Določena pogodbena kazen pri neizpolnjevanju pogodbenih določil	●	●	○	○	○
4	Dogovorjeno zavarovanje pogodbe	○	●	○	○	●
5	Določitev oseb, pooblaščenih za nadzor nad izvajanjem pogodb	○	●	●	○	●

Vir: priloga št. 6: Pogodbena določila v pogodbah za nakup storitev.

- Legenda: ● pogodba določilo vsebuje  
 □ pogodba določilo vsebuje, vendar ni natančno opredeljeno  
 ○ pogodba določila ne vsebuje

KC je pri sklepanju novih pogodb za izvajanje storitev natančneje določil potrebne sestavine pogodb. Kljub temu pa pri pogodbah o izvajanju varovanja in pranja perila, ki sta bili sklenjeni v letu 2001 za obdobje petih let, pogodbeno cena ni natančno določena za ves čas trajanja pogodbe. Obe sicer določata fiksno ceno za izvajanje storitev najmanj za dobo enega leta od datuma sklenitve pogodbe, po preteku te dobe pa dovoljujeta povišanje cen po predhodnem dogovoru med strankama. Pogodbi ne določata, v kakšnih okvirih je možno povišanje cen.

KC priporočamo, naj v vsaki pogodbi natančno opredeli vsa pogodbeno določila in s tem zagotovi zaščito svojih interesov za ves čas trajanja pogodbenega razmerja.

Pogodbe morajo vsebovati vsa potrebna določila, pomembno pa je tudi, da so pogodbe sklenjene pravočasno – predvsem pogodbe za izvajanje storitev, ki so praviloma sklenjene za daljše časovno razdobje. Pred pretekom starih pogodb je potrebno izvesti postopek izbire novega dobavitelja, tako da se lahko takoj po izteku stare pogodbe sklenejo nove. Iz priloge št. 4 Sklenjene pogodbe za izvajanje storitev je razvidno, da KC javnih razpisov za izbiro izvajalcev za izvajanje storitev v večini primerov ne opravi pred pretekom "starih" pogodb. KC je v vseh primerih po preteku pogodbe storitve naročal pri starem pogodbenem partnerju in storitve plačeval po cenah, določenih v pogodbah.

### *Študija primera št. 3: Nepravočasna izbira novega izvajalca za izvajanje storitev varovanja se lahko izkaže kot najdražja možnost*

Za izvajanje storitev varovanja je KC novi javni razpis organiziral šele dve leti po preteku pogodb z izvajalcema ISS d.o.o., Maribor in Dizako d.o.o., Ljubljana, ki sta opravljala varovanje po starih pogodbah. Pogodba z izvajalcem ISS d.o.o. Maribor je bila sklenjena za eno leto, za čas od 1. 3. 1997 do 28. 2. 1998. 10. člen te pogodbe je določal, da se pogodba avtomatično podaljša za eno leto, če se najmanj 3 mesece pred iztekom njene veljavnosti ne odpove s priporočenim pismom. Pogodbe z izvajalcem DIZAKO d.o.o., Ljubljana so bile sklenjene za obdobje enega leta od 1. 1. 1997 do 1. 1. 1998. 5. člen pogodb je omogočal možnost podaljšanja pogodb še za eno leto s podpisom aneksa ali novo pogodbo. K pogodbam so bili sklenjeni aneksi, s katerimi se je veljavnost pogodb podaljšala za eno leto, to je do 1. 1. 1999. Nov javni razpis za izbiro izvajalca storitev varovanja je bil objavljen v Uradnem listu RS, št.16-17/2001 dne 9. 3. 2001. Pogodba z novim izvajalcem Sintal d.d., Ljubljana, izbranim na podlagi javnega razpisa, je bila sklenjena 24. 9. 2001 za obdobje 5 let, to je od 1. 10. 2001 do 30. 9. 2006. Cena za uro varovanja, ki je bila dogovorjena z novim izvajalcem Sintal d.d., Ljubljana, je nižja od cene, ki jo je KC plačeval prejšnjima izvajalcema za več kot 9 %. Preverjeni so bili vsi računi, ki jih je KC plačal izvajalcema v drugi polovici leta 2000 in izračunani mesečni prihranki, če bi v tem obdobju KC storitve varovanja plačeval po novi – nižji pogodbeni ceni. Povprečni mesečni prihranek za to obdobje znaša 1,5 milijona tolarjev, oziroma več kot 9 milijonov tolarjev za obdobje od julija do decembra 2000. Ob upoštevanju količnikov rasti cen na drobno, s katerimi so se usklajevale pogodbene cene, ter ob predvidenem obsegu opravljenih storitev kot v juliju 2000, bi prihranek za prvo polletje leta 2000 znašal v povprečju približno 0,8 milijona tolarjev mesečno. Za obdobje od januarja 2001 do začetka veljave nove pogodbe (1. 10. 2001) bi prihranek, ob upoštevanju povečevanja cen v skladu z rastjo cen na drobno ter ob predvidenem obsegu opravljenih storitev v mesecu decembru 2000, znašal v povprečju 2,1 milijona tolarjev mesečno. V obdobju od januarja 2000 do sklenitve nove pogodbe bi KC lahko privarčeval najmanj 30 milijonov tolarjev.

Ugotovili smo, da KC pri pogodbah za opravljanje storitev ni pozoren na iztek veljavnosti



pogodb. V večini primerov KC začne s pripravami na izvedbo novega javnega razpisa šele po poteku stare pogodbe, v enem primeru (storitve varovanja) celo več kot dve leti po preteku starih pogodb. Za storitve varovanja je KC zaradi nepravočasne izvedenega javnega razpisa plačeval višjo ceno, kot je bila tržna.

KC priporočamo, naj zagotovi spremljanje večletnih pogodb za izvajanje storitev in da opravi izbiro novega izvajalca že pred potekom pogodb. Pri tem naj ves čas veljavnosti pogodbe preverja in spremlja višino cen enakih storitev na trgu.

#### 4.4 Ali so postopki oddaje naročil male vrednosti ustrezno dokumentirani

Pri pregledu postopkov oddaje javnih naročil za leto 2000 smo pri oddaji 27 javnih naročil za nabavo opreme, za katere ni bil izveden javni razpis (priloga 3: Nabave opreme v KC, za katere javni razpisi niso bili izvedeni), ugotovili, da so postopki pomanjkljivo dokumentirani. Izbiro dobaviteljev oziroma izvajalcev so opravili uporabniki, ne da bi pri tem sodeloval komercialni sektor. Pred izbiro so pripravili strokovna merila, pri čemer gre predvsem za navedbo lastnosti, ki naj bi jih nabavljena oprema imela. Merila za izbiro niso bila določena. O izbiri so bili v večini primerov sestavljeni zapisniki, v katerih je navedeno, za izbiro katere vrste opreme so se na podlagi pridobljenega predračuna ali ponudbe odločili. Pri tem ni razvidno, ali so k postopku povabili več ponudnikov in pri tem preverjali ceno in kvaliteto različnih ponudb. V zapisnikih sicer navajajo, da so med "vsemi pridobljenimi ponudbami" izbrali določeno ponudbo, ni pa razvidno, katere ponudbe so zbrali in kakšna je bila kvaliteta in cena ponujene opreme. V zapisnikih razlogi za izbor niso utemeljeni, zapisano je le, da izbrano "v celoti izpolnjuje zahtevane strokovne karakteristike". Zapisnike so podpisovali predstojniki oddelkov, kjer je bila opravljena izbira opreme. Sklepi o izbiri ponudnikov niso bili izdani, z izbranimi ponudniki pa niso bile sklenjene pogodbe v pisni obliki. Uporabniki so komercialnemu sektorju posredovali interno naročilnico oz. zahtevek za nabavo z navedbo dobavitelja ter želene vrste opreme, na podlagi katere je komercialni sektor izvedel naročilo. Vsa dokumentacija o izbiri ponudnika se je v letu 2000 shranjevala pri uporabniku, ki je komercialni sektor ni dobil hkrati z interno naročilnico. Komercialni sektor pred izdajo naročila ni pregledal dokumentacije o izbiri.

V januarju 2001 je KC na podlagi 1. odstavka ZJN-1 izdal Navodila o oddaji javnih naročil male vrednosti, ki določajo postopke pri oddaji naročil za nakup blaga, storitev in gradenj. Navodila določajo primere, ko se naročilo glede na ocenjeno vrednost lahko izvede po skrajšanih postopkih z naročilnico, in ko se izvede redni postopek s sklenitvijo pogodbe. Če ocenjena vrednost naročila presega vrednost, za katerega se lahko opravi postopek z naročilnico, mora oseba, pooblaščenca za izvedbo javnega naročila oceniti, ali je potrebno pripraviti razpisno dokumentacijo in imenovati strokovno komisijo za izbiro. O tem, ali je to potrebno, odloči generalni direktor. Pri oddaji naročil z rednim postopkom, je potrebno sestaviti poročilo. Generalni direktor mora določiti osebo, ki skrbi za način izvedbe in nadzor nad realizacijo pogodb, sklenjenih na podlagi navodil.

Pregledanih je bilo 8 naročil, oddanih po teh navodilih. V nobenem ni bil izdan sklep o začetku postopka, strokovna komisija tudi ni bila imenovana in tudi razpisna dokumentacija ni bila pripravljena. Iz predložene dokumentacije ni razvidno, kdo je oseba, pooblaščenca za izvedbo javnega naročila. V nekaterih primerih je bil sestavljen zapisnik o izbiri, iz katerega

je razvidno, kdo je sodeloval pri izbiri, katere ponudbe so bile zbrane in navedeni razlogi za izbiro. Priložene so bile tudi različne zbrane ponudbe. Komerčni sektor je izvedel nabavo pri izbranih ponudnikih na podlagi internih naročilnic, ki jih je podpisal poslovni direktor klinike. Vsa dokumentacija o nabavah je bila shranjena pri uporabniki. Pri nobenem naročilu niso bile sklenjene pogodbe v pisni obliki. Osebe, pooblaščenice za nadzor nad izvedbo in realizacijo pogodb, niso bile določene.

*KC je z dopisom št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 pojasnil, da je v drugi polovici leta 2001 pripravil predlog novega pravilnika Navodila o oddaji naročil male vrednosti, v katerem so precej bolj natančno opredeljene in določene naloge posameznih izvrševalcev v posamezni fazi naročanja, še posebej pa naloge skrbnikov pogodb. Navodila so bila sprejeta v začetku leta 2002.*

Pri oddaji vzdrževalnih del, za katera je bil opravljen javni razpis za izbiro usposobljenih izvajalcev, na podlagi katerega so bile z usposobljenimi sklenjene pogodbe o poslovnem sodelovanju, smo ugotovili, da v nekaterih primerih dela niso bila oddana izvajalcem, ki jim je bila predhodno priznana usposobljenost, ter da pred naročilom KC ni izdal naročilnice. Na SPS interni kliniki, KO za gastroenterologijo je izvajalec LESAR d.o.o., Ljubljana v decembru 2000 opravil mizarska dela v skupni vrednosti 2 milijona tolarjev in za opravljeno delo KC izstavil 3 račune. Izvajalec Adaptacije in vzdrževanje d.o.o., Ljubljana je za izvedbo gradbenih in obrtniških del izstavil račun v vrednosti 4,5 milijona tolarjev za dela opravljena v novembru 2000. Komerčni sektor je račune obeh izvajalcev zavrnil, ker za opravljanje del KC ni izstavil naročilnice. Naročilnica je bila izstavljena šele naknadno, v marcu, za dela, ki so že bila opravljena, na podlagi te naročilnice pa je izvajalec v marcu izstavil nove račune, ki jih je KC sprejel. Izbiro izvajalca je opravil uporabnik sam, ne da bi o tem obvestil komerčni sektor, kljub temu da v skladu s pravilnikom o organizaciji komercialnega sektorja KC nabavo izvaja centralizirano in mora biti komerčni sektor seznanjen z vsakim naročilom. Uporabnik izvajalcev ni izbral med usposobljenimi ponudniki, izbranimi na javnem razpisu. Izbira izvajalcev ni dokumentirana.

Pomanjkljivo dokumentiranje postopkov oddaje javnih naročil male vrednosti ter naročil, oddanih izvajalcem, ki jim je bila predhodno na javnem razpisu priznana usposobljenost za izvajanje vzdrževalnih del, ne omogoča presoje, ali je bil v postopku izbran najugodnejši ponudnik.

Da bi omogočil presojo o izbiri najugodnejšega ponudnika, naj KC zagotovi dosledno dokumentiranje postopkov izbire tudi, kadar gre za naročila, katerih vrednost je nižja od zakonsko določenega zneska za izvedbo javnega razpisa. Kadar so v postopke izbire vključeni zgolj uporabniki, ki večinoma ne poznajo podrobno področja javnega naročanja, naj komerčni sektor za izvajalce postopkov pripravi natančna navodila za vodenje postopkov.

#### 4.5 Ali ima KC izdelano strategijo javnega naročanja

V letu 2000 in 2001 KC za nabavo opreme in storitev ni izdelal strategije javnega naročanja.

Glede na opisano v točkah 4.1 do 4.4 ugotavljamo, da KC za nabavo opreme in storitev ni pripravil terminskega plana nabav, pred izvedbo javnih naročil ni proučil različnih možnosti

in načinov nabave, ni vselej natančno opredelil načina uporabe posameznih meril, ni spremljal datumov veljavnosti pogodb in ni dokumentiral nekaterih postopkov izbire na način, da bi lahko presojali o izbiri najugodnejšega ponudnika. KC si na področju javnega naročanja ni postavil jasnih ciljev in ni izdelal strateškega pristopa k izvajanju postopkov.

Kljub temu, da KC nima izdelane strategije javnega naročanja, nabavni funkciji pripisuje velik pomen, saj je oblikovana samostojna služba – komercialni sektor, ki to funkcijo opravlja. Zaradi spoznanja o pomembnosti javnega naročanja od avgusta 2001 dalje v okviru komercialnega sektorja deluje poseben oddelek – služba za javna naročila, ki se ukvarja s pripravo in izvajanjem postopkov javnih naročil.

*S pojasnilom št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 je KC pojasnil, da je bila služba za javna naročila ustanovljena, da bi pospešila izvajanja posameznih postopkov javnega naročanja, priprave ustrezne zakonske dokumentacije in ustreznega dokumentiranja posameznih postopkov naročanja. Uporabniki so dolžni tej službi za potrebe vsakega konkretnega javnega razpisa pripraviti strokovna merila. KC še pojasnjuje, da je proti koncu leta 2001 zaprosil revizijsko družbo Podboršek d.o.o., Ljubljana za predlog reorganizacije komercialnega sektorja, da bo ta čim boljše organiziran ter zagotavljal transparentne postopke javnega naročanja, in da bo v prihodnje lahko izvedel celotni postopek javnega naročanja.*

KC priporočamo, naj izdela strategijo javnega naročanja za posamezne ključne skupine nabav. Načrtuje in oblikuje naj take cilje javnega naročanja, ki bodo zagotavljali učinkovito zbiranje potreb uporabnikov, izbiro najboljšega načina nabave ter izbiro najugodnejših ponudnikov na podlagi vnaprej določenih in objavljenih meril.

## **5. Nadzor nad izvajanjem pogodb**

### **Predstavitev**

Da bi zagotovili učinkovito izvajanje pogodbenih določil, je potrebno zagotoviti učinkovito spremljanje izvajanja pogodb. Pri tem mora KC imeti na voljo vse potrebne, to je zanesljive in zadostne informacije, da bo lahko pri zamudah pri dobavah, slabi kvaliteti opravljenih storitev, neupravičenega poviševanja pogodbenih cen ipd. tudi nemudoma ukrepal.

Nadzor nad izvedbo pogodb je potrebno zagotoviti pri pogodbah za nakup opreme, še posebej pa pri pogodbah, katerih predmet ni le enkratna dobava blaga, temveč se storitve izvajajo dnevno, tedensko oz. mesečno in gre za dolgotrajen odnos z izvajalcem.

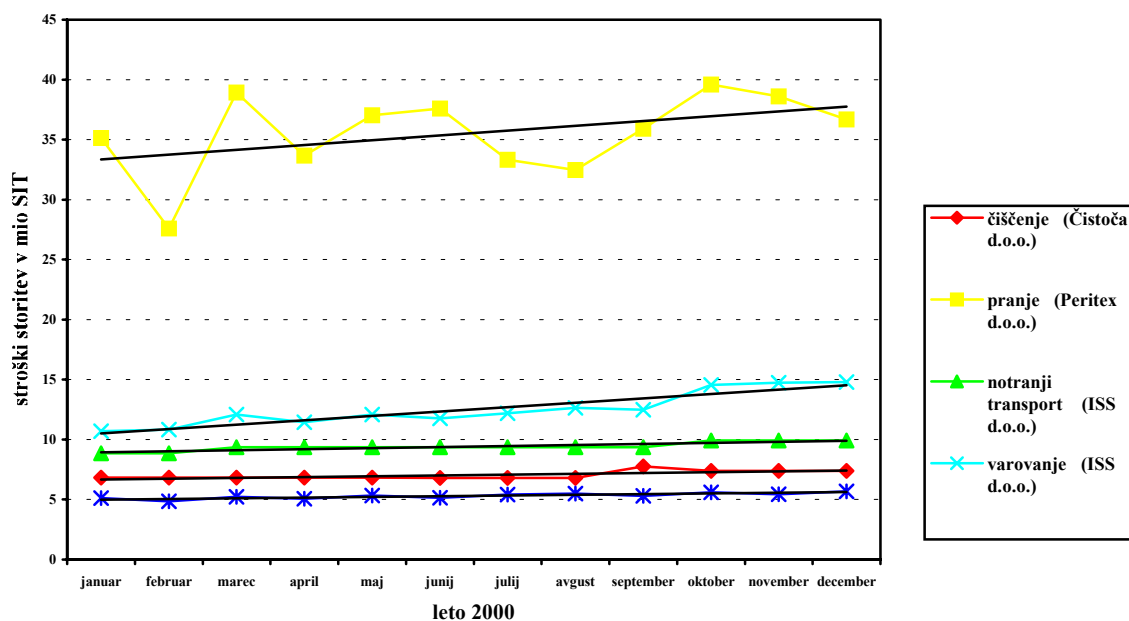
Pri pregledu pogodb za opravljanje storitev čiščenja, pranja perila, notranjega transporta in varovanja v letu 2000 smo primerjali zaračunane mesečne stroške za posamezne storitve in ugotovili, da mesečni izdatki nihajo in v vseh primerih naraščajo (slika št. 10: Mesečni stroški za izvajanje različnih storitev v letu 2000). Ta nihanja so lahko posledica številnih vzrokov, npr. usklajevanja pogodbenih cen z rastjo življenjskih potrebščin, oz. rasti cen na drobno, različnega obsega opravljenih storitev v posameznem mesecu, ali pa zaračunavanja stroškov dodatnih storitev, ki v pogodbi niso bili dogovorjene.

Pomembno je, da ima KC pregled nad realizacijo pogodb ter da zna pojasniti nihanja in morebitna povečanja stroškov, ki niso bila dogovorjena, in zagotoviti, da je takšnih odstopanj

čim manj. To lahko stori tako, da za posamezne pogodbe pooblasti osebo za nadzor nad izvajanjem in realizacijo pogodbe. V pregledanih primerih so bila povišanja posledica pogodbeno dogovorjenih usklajevanj cen s stopnjo rasti cen na drobno, oz. sprememb pogodbenega obsega del, dogovorjenih z aneksom k pogodbam.

Slika 10: Mesečni stroški za izvajanje različnih storitev v letu 2000

*Mesečni stroški storitev so v letu 2000 za vse vrste storitev naraščali*



Vir: računi za mesečne stroške opravljanja storitev čiščenja, pranja perila, notranjega transporta in varovanja izvajalcev Čistoča d.o.o., Ljubljana, Peritex d.o.o., Trzin, ISS d.o.o., Maribor in Dizako d.o.o., Ljubljana.

Za izvajanje učinkovitega nadzora realizacije pogodb je torej potrebno

- redno spremljati izvajanje pogodb,
- za vsako pogodbo določiti skrbnika, določiti njegova pooblastila in odgovornosti ter pripraviti ustrezne smernice in navodila za njegovo delo,
- pred iztekom pogodbe pripraviti poročilo o poteku pogodbe z oceno oziroma analizo pogodbe oz. dobavitelja/izvajalca.

### 5.1 Ali je zagotovljeno redno spremljanje izvajanja pogodb

V skladu s 30. členom Pravilnika o naročanju je za spremljanje in ažuriranje pogodb s poslovnimi partnerji zadolžen komercialni sektor. Po določilih 23. člena tega pravilnika so

referenti v komercialnem sektorju odgovorni za vsebinski in formalni pregled vsakega prejetega računa. Za vsebinsko likvidacijo računov za storitve vzdrževanja, varovanja, pranja, transporta, čiščenja, PTT storitev, energije in medicinskih storitev so odgovorni še posamezni predstojniki, poslovni direktorji in vodje pristojnih služb.

Nadzor nad kvaliteto opravljenih pogodbenih storitev so dolžne izvajati za to pooblašene službe – npr. nadzor nad storitvami čiščenja, pranja in internega transporta z vidika zagotavljanja higiene opravlja področje za zdravstveno nego in oskrbo, vodenje in nadzor nad storitvami varovanja služba za obrambo, zaščito in varnost, nadzor nad izvajanjem storitev vzdrževalnih del in notranjim transportom (z vidika zagotavljanja tehnične ustreznosti storitev) pa tehnično vzdrževalne službe. Vodje delovnih enot so bili v pogodbah za opravljanje storitev določeni kot skrbniki. Z njimi smo opravili razgovore o izvajanju nadzora pogodb.

*KC je v dopisu št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 pojasnil, da spremljanje plačil po pogodbah opravlja finančna služba, za spremljanje nadzora kvalitete pa so zadolženi posamezni uporabniki.*

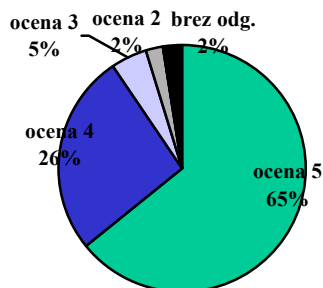
Z razgovori smo ugotovili, da je spremljanje pogodb omejeno predvsem na nadziranje, ali je kvaliteta izvajanja storitev v skladu s standardi KC (čiščenje, pranje perila, varovanje), oz. splošnimi standardi (vzdrževalna dela). Vodja posamezne delovne enote s podpisom na računu potrdi, da je bila zaračunana storitev kvalitetno opravljena. Formalni pregled in likvidacijo računov opravi delavec komercialnega sektorja. Ugotovili smo, da osebe, določene v pogodbah, niso imele celovitega pregleda nad izvajanjem pogodbe - npr. niso imele podatkov o finančni realizaciji pogodbe, niso imele pregleda nad gibanjem pogodbenih cen in niso ugotavljale, kako so uporabniki zadovoljni z nabavljeno opremo oz. storitvami.

Za pogodbe o nakupu opreme smo ugotovili, da delavci komercialnega sektorja opravijo formalen in vsebinski pregled prejetih računov, na podlagi katerega opravijo plačilo, kvaliteto dobavljene opreme pa potrdi uporabnik s podpisom primopredajnega zapisnika. Za vso nadaljnjo komunikacijo z dobavitelji v zvezi z opremo skrbijo uporabniki, o čemer komercialnega sektorja ne obveščajo, tako da ta ne pridobi povratnih informacij, kako so bili uporabniki s kupljeno opremo zadovoljni.

Z anketo, ki smo jo izvedli med uporabniki opreme po klinikah, smo ugotovili, da kljub navedenim ugotovitvam večina uporabnikov meni, da je kvaliteta nabavljene opreme ustrezna in ustreza njihovim zahtevam (slika 11: Analiza odgovorov na postavljeno trditev). Tudi v komercialnem sektorju se s trditvijo popolnoma strinjajo. Nekateri uporabniki so navedli, da gre zagotavljanje kvalitete opreme predvsem na račun njihovega časa ter da trditev velja predvsem za opremo po njihovem lastnem izboru.

Slika 11: Analiza odgovorov na postavljeno trditev

**Menim, da je kvaliteta do sedaj nabavljene opreme ustrezala našim zahtevam**

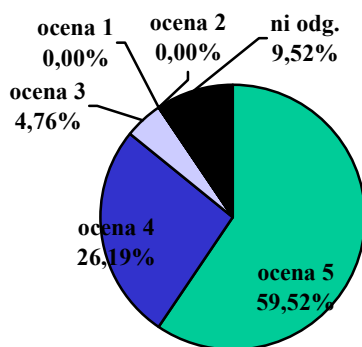


Vir: anketa uporabnikov opreme po klinikah, priloga št. 4.

Uporabnike opreme po klinikah smo tudi vprašali, ali menijo, da je do sedaj nabavljena oprema taka, kot je določena v pogodbi. Skoraj 86 % vprašanih uporabnikov, kakor tudi komercialni sektor, se s trditvijo strinja.

Slika 12: Analiza odgovorov na postavljeno trditev

**Menim, da je bila do sedaj nabavljena oprema skladna opremi, določeni v pogodbi**



Vir: anketa uporabnikov opreme po klinikah, priloga št. 4.

Priporočamo, da KC v okviru komercialnega sektorja zagotovi sistematičen nadzor spremljanja pogodb, tako da bo spremljal izvajanje vseh pogodbenih določil, realizacijo pogodbe, predvsem glede na pogodbeno ceno, predmet pogodbe, dobavne roke in plačila pogodbenih cen, zagotavljal nadzor kvalitete nabavljene opreme in storitev ter ugotavljal, ali so uporabniki zadovoljni z nabavljeno opremo oz. storitvami.

5.2 Ali so v pogodbah določeni skrbniki ter ali je KC opredelil njihova pooblastila in odgovornosti in ali je pripravil navodila za njihovo delo

Da bi KC zagotovil učinkovito izvajanje pogodb, je potrebno, da določi zaposlene, ki so odgovorni za spremljanje izvajanja pogodb v času njihovega trajanja. Delo skrbnika pogodbe je zahtevno in odgovorno in zato so potrebna določena znanja in izkušnje. Skrbnike pogodb je potrebno določiti, kadar gre za pogodbe o izvajanju storitev za redno dnevno, tedensko oz. mesečno izvajanje storitev, kot tudi za nabavo opreme, kjer pogodbeno razmerje z dobavo opreme ni zaključeno, ampak traja vse do preteka garancijskega roka. Pomembno je predvsem naslednje:

- skrbnik mora dobro poznati predmet pogodbe in
- skrbnik mora imeti izkušnje in znanja, da lahko vzpostavi primeren odnos z dobaviteljem oz. izvajalcem ter pri tem zastopati interese naročnika.

Pri pregledu pogodb smo ugotovili, da je KC v pogodbah o nabavi opreme določil osebe za izvajanje nadzora nad pogodbo le v štirih pogodbah, ko je pri javnem razpisu sodelovalo tudi Ministrstvo za zdravje (pogodbe za nabavo splošne medicinske opreme, oftalmološke opreme, opreme za sterilizacijo in rentgenske opreme). V pogodbah za izvajanje storitev oseb, pooblaščenih za nadzor, nista bili določeni v starejši pogodbi za pranje perila ter v starejši pogodbi za varovanje (izvajalec DIZAKO d.o.o., Ljubljana). V pogodbah za izvajanje obeh vrst storitev, sklenjenih v letu 2001, so skrbniki naročnika navedeni. Osebe, ki skrbijo za način izvedbe in nadzor nad realizacijo sklenjenih pogodb, za posamezne nabave opreme v letu 2001 niso bile imenovane, čeprav Navodila o oddaji naročil male vrednosti v KC Ljubljana v 12. členu to določajo.

*KC je v pojasnilu št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 navedel, da skrbniki pogodb v posameznih pogodbah niso bili navedeni, saj to funkcijo avtomatično opravljajo vodje posameznih služb v komercialnem sektorju, pri večjih javnih naročilih pa skrbnike pogodb imenujejo posebej.*

Da bi ugotovili, ali imajo skrbniki pogodb ustrezna navodila in usmeritve za svoje delo, smo sestavili vprašalnik, s katerim smo želeli pridobiti podatke o tem, kako dolgo skrbniki že opravljajo to delo, koliko pogodb spremljajo, na kakšen način se za svoje delo izobražujejo (ali dobijo pisna navodila, ali se udeležujejo izobraževanj in seminarjev, ali so znotraj KC organizirana ustrezna izobraževanja ter ali jim pri tem delu pomagajo sodelavci) ter ali ob izteku pogodbe pripravijo pisno oceno, oz. analizo pogodbe. Vprašalnik smo posredovali osebam, ki so bile za izvajanje nadzora določene v pogodbah. Pri nabavah, ko skrbniki v pogodbah niso bili določeni, smo vprašalnike po predhodnem posvetu z vodji posameznega področja nabave posredovali delavcem komercialnega sektorja, ki skrbijo za kontrolo izvedbe pogodbe oz. naročila (dobave blaga, roki plačil ipd.).

V anketi smo vključili 29 skrbnikov pogodb, in sicer:

- za 17 pogodb oz. naročil za nakup opreme,
- za 6 pogodb za izvajanje storitev (2 pogodbi za čiščenje, 1 pogodba za pranje perila, 1 pogodba za notranji transport ter 2 pogodbi za varovanje),

- da bi pridobili vpogled v spremljanje pogodb tudi na drugih področjih nabave, smo vprašalnike razdelili tudi skrbnikom šestih pogodb za nabavo medicinskega potrošnega materiala, čeprav postopki naročanja in pogodbe niso bili zajeti v podrobnejši pregled.

Vsi vprašalniki so bili vrnjeni in vključeni v analizo.

Vprašalnike smo želeli posredovati tudi skrbnikom za 25 sklenjenih pogodb o poslovnem sodelovanju po javnem razpisu za izbiro usposobljenih ponudnikov za izvajanje vzdrževalnih del. V pogodbah skrbniki niso bili določeni. Po pojasnilu vodje tehnično vzdrževalnih služb skrbniki niso določeni, ker gre le za okvirne pogodbe, ki niso bile sklenjene za opravljanje konkretnih del, ampak se na njihovi podlagi oddajajo posamezna dela izvajalcem. Nadzor kvalitete opravljenih storitev opravijo delavci tehnično vzdrževalne službe ob dokončanju posameznih del. Ker nismo mogli ugotoviti, kdo so skrbniki teh pogodb, omenjenih vprašalnikov v analizo nismo vključili.

V okviru izvedene ankete je 71 % vprašanih je odgovorilo, da za svoje delo ne dobi nobenih pisnih navodil in ne obiskuje seminarjev oz. izobraževanj, 29 % vprašanih pa dobi nekaj pisnih navodil in je obiskalo nekaj seminarjev. 10 % vprašanih je navedlo, da dobi veliko pomoči od sodelavcev, oz. na seminarjih, ki jih organizira KC, 29 % je navedlo, da dobi nekaj take pomoči, 61 % pa nobene.

Iz odziva ob posredovanju vprašalnika je razvidno, da pojem skrbnika pogodb v KC ni jasno določen, saj v nekaterih primerih ni bilo mogoče ugotoviti, kdo opravlja to delo. Iz prejetih odgovorov lahko ugotovimo, da tisti, ki skrbijo za izvajanje pogodb navadno nimajo ustreznih pisnih navodil in usmeritev za svoje delo, strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje za opravljanje takega dela pa tudi ni zagotovljeno.

Priporočamo, da KC za vse pogodbe določi skrbnike pogodb in določi njihove naloge in odgovornosti. Za njihovo delo naj izdela enotna navodila in usmeritve ter zagotovi njihovo stalno strokovno izpopolnjevanje.

### 5.3 Ali skrbniki pogodb pripravljajo poročila z analizo in oceno poteka pogodb

Pisno poročilo z analizo in oceno poteka pogodbe, ki ga skrbnik pripravi ob izteku pogodbe, omogoča, da naročnik na podlagi preteklih izkušenj v prihodnje pripravi boljše postopke javnega naročanja, boljše pogodbe ter vzpostavi boljši odnos z dobaviteljem oz. izvajalcem. Pisna ocena pogodbe vsebuje kratek opis poteka pogodbe z navedbo dobrih in slabih izkušenj pri izvajanju pogodbe ter analizo o tem, ali so bili uporabniki z nabavljeno opremo oz. storitvijo zadovoljni. Takšno poročilo o izvajanju pogodbe lahko predstavlja tudi ustrezno osnovo za podaljšanje pogodbe, kadar pogodba to omogoča.

Pri pregledanih pogodbah za nabavo opreme in storitev smo ugotovili, da ob poteku pogodb niso bile pripravljene pisne ocene oz. analize poteka pogodb. Le en skrbnik pogodbe je odgovoril, da je bila pripravljena pisna analiza in ocena pogodbe (pogodba o izvajanju notranjega transporta). Iz pregledane dokumentacije je razvidno, da je šlo predvsem za stalno pisno opozarjanje vodstva na nekvalitetno izvajanje pogodbe. Pet vprašanih, ki spremljajo



pogodbe za nabavo medicinskega potrošnega materiala, je odgovorilo, da pripravljajo pisne ocene oz. analize pogodb.

Ugotovili smo, da je bila veljavnost pogodb za izvajanje storitev pranja perila ter varovanja podaljšana, ne glede na to, da pisna ocena in analiza pogodb ni bila pripravljena.

KC priporočamo, naj dosledno pripravlja poročila o poteku pogodb in pripravlja analize uresničevanja pogodbenih določil za nabavo blaga in storitev. V poročilu naj tudi oceni uspešnost poslovanja z dobaviteljem oz. izvajalcem.

### **Zahteva za predložitev odzivnega poročila**

V revizijskem poročilu v poglavjih 4 in 5 (strani 13 do 33) so bile razkrite nesmotrnosti v poslovanju, ki se nanašajo na javno naročanje, zato mora KC v roku 70 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti Računskemu sodišču RS odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati

- navedbo revizije, na katero se nanaša in
- poročilo, ki naj vsebuje opis ukrepov o realizaciji priporočil za odpravo nesmotrnosti.

Poročilo se mora nanašati na realizacijo priporočil v zvezi s pripravo strategije in opredelitve ciljev javnega naročanja za posamezne skupine nabav, predvsem opreme in storitev. V strategiji je potrebno določiti možne načine združevanja posameznih postopkov nabav v enotno javno naročilo, način oblikovanja in uporabe meril za izbiro dobaviteljev ter opredeliti način dokumentiranja postopkov izbire<sup>1</sup> ter spremljanja izvajanja pogodb (priprava poročil in ocen uspešnosti izvajanja pogodb) in delo skrbnikov pogodb.

Odzivno poročilo naj bo ustrezno dokumentirano, potrditi pa ga mora odgovorna oseba KC s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi 4. odstavka 29. člena ZRacS-1.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po 3. odstavku 38. člena ZRacS-1.

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja, lahko sledijo ukrepi, ki jih določa 29. člen ZRacS-1 v točkah od 7 do 14.

---

<sup>1</sup> V pojasnilu št. 01-241/I-02 z dne 8. 3. 2002 je KC sporočil računskemu sodišču, da je že sprejel določene ukrepe: pripravil je navodila o oddaji naročil male vrednosti in ustanovil službo za javna naročila.

## **Pravni pouk**

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Etelka Korpič Horvat,  
prva namestnica predsednika

Poslano priporočeno:

1. Klinični center Ljubljana,  
Zaloška 2, 1000 Ljubljana, s povratnico;
2. Državni zbor Republike Slovenije,  
Šubičeva 4, 1000 Ljubljana;
3. Ministrstvo za zdravje  
Štefanova 2, 1000 Ljubljana;
4. arhiv, tu.

## **Dodatek**

**Priloga 1: Izvedeni javni razpisi za nabavo opreme v KC v letu 2000**

Zap. št.	Vrsta nabave	Predmet javnega razpisa	Ocenjena vrednost (v SIT)	Številka in datum sklenjene pogodbe	Dobavitelj	Vrednost pogodbe (v SIT)
<b>I.</b>	<b>OPREMA</b>					
<b>1</b>	<b>OPREMA ZA OČESNO KLINIKO</b>	Splošna medicinska oprema, Računalniška oprema, Vizuelne komunikacije	200.000.000,00 28.000.000,00 11.000.000,00	Št. 2711-00-244622, z dne 11. 8. 2000	<b>MOLLIER d.o.o.</b>	264.900.185,68 34.999.137,69 3.535.452,80
		Oftalmološka oprema Oprema po načrtih	450.000.000,00 27.000.000,00	Št. 2711-00-244621, z dne 11. 8. 2000	<b>GORENJE TRGOVINA d.d.</b>	534.964.167,52 28.255.018,19
		Oprema za sterilizacijo	34.000.000,00	Št. 2711-00-244623, z dne 11. 8. 2000	<b>LESNINA INŽENIRING</b>	36.886.252,10
<b>2</b>	<b>RAZNA MEDICINSKA OPREMA</b>	Travmatološki slikovni RTG 1 Travmatološki slikovni RTG 2 Set rigidnih bronhoskopov Aparat za merjenje pljuč. funk Naprava za ekstrakorporalno drobljenje kamnov	280.000.000,00	Št. 2711-00-244624, z dne 4. 9. 2000	<b>SIEMENS d.o.o.</b>	291.648.460,00
<b>3</b>	<b>SRČNA SPECT KAMERA z dvema detektorjema in računalniškim sistemom</b>	SRČNA SPECT KAMERA z dvema detektorjema in računalniškim sistemom	65.000.000,00	Št. 4/2000, z dne 26. 6. 2000	<b>AC KONIM d.o.o.</b>	70.786.602,00
<b>4</b>	<b>ENDOSKOPSKA OPREMA</b>	Video stolp za gastroskopijo (2 kpl.) Video stolp za kolonoskopijo (1 kpl.) Video stolp za duodenskopijo (1 kpl.)	24.000.000,00	Št. 01-557/1-00, z dne 16. 8. 2000	<b>MEVI d.o.o., Miklavž</b>	29.955.021,00
<b>5</b>	<b>OSEBNI RAČUNALNIKI IN TISKALNIKI</b>	Osebni računalniki (120 kom.) Laserski tiskalniki (60 kom.)	24.000.000,00 5.000.000,00	Št. 01-407/-00, z dne 25. 5. 2000 Št. 01-414/1-00, z dne 29. 5. 2000	<b>ASK PRO d.o.o.</b> <b>JEROVŠEK COMPUTERS d.o.o.</b>	22.994.296,24 5.166.238,40
<b>6</b>	<b>ULTRAZVOK</b>	Ultrazvok (1 kom)	15.000.000,00	Št. 01-543/1-00, z dne 28. 7. 2000	<b>MEDIAS International d.o.o.</b>	10.442.798,08
<b>7</b>	<b>RADIFREKVENČNI GENERATOR ZA TRANSKATETRsko ABLACIJO</b>	Radiofrekvenčni generator za transkatetrsko ablacij motenj srčnega ritma	7.500.000,00	/	<b>Impakta d.d. Ljubljana</b>	8.777.533,68
<b>8</b>	<b>STERILIZATOR</b>	Sterilizator (1 kos)	10.000.000,00	/	/	/
	<b>Skupaj</b>		<b>1.180.500.000,00</b>			<b>1.343.311.163,00</b>

Zap. št.	Vrsta nabave	Predmet javnega razpisa	Ocenjena vrednost (v SIT)	Številka in datum sklenjene pogodbe	Dobavitelj	Vrednost pogodbe (v SIT)
<b>II.</b>	<b>STORITVE</b>					
<b>9</b>	<b>ČIŠČENJE</b>	Čiščenje ambulantnih in bolnišničnih prostorov	140.000.000,00	/	/	140.000.000,00 SIT*
<b>10</b>	<b>PRANJE PERILA</b>	Pranje perila	400.000.000,00	Št. 01-399/1-01, z dne 1. 6. 2001	<b>PERITEKS - NEGOVANJE PERILA d.o.o.</b>	400.000.000,00 SIT *
<b>11</b>	<b>MANJŠA VZDRŽEVALNA DELA (JR za priznanje usposobljenosti)</b>	Gradbena in obrtniška dela Mizarska in steklarska dela Tlakarska dela Senčila - žaluzije, roloji Manjša vzdrž.dela in storitve	138.000.000,00	25 pogodb o poslovnem sodelovanju	<b>25 ponudnikov s priznano sposobnostjo</b>	138.000.000,00 SIT*
	<i>skupaj</i>		<b>678.000.000,00</b>			<b>678.000.000,00</b>
*	<i>Upoštevana je ocenjena vrednost pogodb</i>					
<b>SKUPAJ VREDNOST SKLENJENIH POGODB VREDNOST POGODB:</b>						<b>2.021.311.163,00 SIT</b>

## Priloga 2: Sklenjene pogodbe za izvajanje storitev

Zap. št.	Vrsta nabave	Dobavitelj	Številka in datum pogodbe	Veljavnost pogodbe	Vrednost pogodbe	Čas po preteku stare pogodbe, ko še ni bil izveden nov JR in sklenjena nova pog.
<b>STORITVE</b>						
1	PRANJE PERILA	PERITEX, negovanje tekstila d.o.o.	Pogodba o pranju perila KC, št. 01-1137/4-92, z dne 7. 12. 1993	1 leto; od 7. 12. 1993 do 6. 12. 1994	1,39 DEM/kg perila po sred. teč.BS (brez p. d.)	1 leto 3 meseci
			Aneks	od 1. 1.1995 do 31. 12. 1996	1,50 DEM/kg perila po sred. teč.BS (brez p. d.)	
			Aneks št. 01-1137/9-92, z dne 5. 4. 1996	od 1. 1. 1997 do 1. 2. 2000	1,60 DEM/kg perila po sred. teč.BS (brez DDV)	
			Pogodba o pranju perila, št.01-399/1-01, z dne 1. 6. 2001	od 1. 6. 2001 do 31. 5. 2006	225,00 SIT/kg perila (z DDV)	
2	ČIŠČENJE	SAŠ d.o.o. Ljubljana	Pogodba o opravljanju storitev čiščenja, št. 01-303/-97, z dne 25. 7. 1997	3 leta; od 25. 7. 1997 do 24. 7. 2000	2,10 DEM/m2 očiščene pov. po sr. teč BS (s p.d.)	Nov JR je bil objavljen v UL 22. 9. 2000, državna komisija je JR razveljavila dne
			Aneks št. 01-303/14-97		2,13 DEM/m2 očiščene povr. po sr. tečaju BS (s p.d.)	
	ČISTOČA d.o.o., Trzin	Pogodba o opravljanju storitev čiščenja, št. 01-295/1-99, z dne 5. 5. 1997	5 let; možnost podaljšanja	od 9,052 SIT do 254 SIT na m2 očiščene povr. (s p. d.)	Pogodba še ni pretekla	
		Aneks št. 1 št. 01-295/2-99, z dne 10. 7. 1999		(sprememba površine čiščenja)		
Aneks št. 2 z dne 29. 9. 2000	od 11,005 SIT do 259,485 SIT na m2 očiščene povr. (z DDV)					
3	INTERNI TRANSPORT	ISS Servisystem d.o.o., Maribor	Pogodba o izvajanju transportne dejavnosti, št. 01-365/4-98, z dne 30. 11. 1998	3 leta; možnost podaljšanja za 3 leta	5.890.000 SIT/mesec (brez DDV); usklajevanje z rastjo cen na drobno	Pogodba še ni pretekla
			Aneks št.1 št. 01-365/5-98, z dne 15. 12. 1998		Spremenjen obseg dejavnosti - povišanje cene za 226.100 SIT/mesec	
			Dodatek št.2, št. 01-365/8-98, z dne 22. 1. 2001			
4	VAROVANJE	ISS Servisystem d.o.o. Maribor	Pogodba o fizičnem varovanju, št. 01-215/1-97	1 leto; od 1. 3. 1997 do 28. 2. 1998; možnost podaljšanja za 1 leto	950 SIT/uro (brez DDV); valorizacija 30 % glede na rast cen na drobno; 70 % v skladu z rastjo plač po KPG	2 leti 6 mesecev
			Aneks št.1, št. 01-215/2-97, z dne 29.10.1998		Spremenjen obseg dejavnosti	
			Dodatek št. 2 št. 01-215/5-97, z dne 13.03.2000		Spremenjen obseg dejavnosti	
			Dodatek št. 3 št. 01-215/6-97, z dne 05.10.2000		Spremenjen obseg dejavnosti	
		DIZAKO, d.o.o., podjetje za varovanje premoženja, Ljubljana	7 enakih pogodb št.269/1-97 do 01-275/1-97, z dne 5. 3. 1997	1 leto; od 1. 1. 1997 do 1. 1. 1998; možnost podaljšanja za 1 leto	950 SIT/uro (brez DDV); valorizacija glede na rast cen na drobno	2 leti, 9 mesecev
			Aneks št.1, št.01-269/1-97 do 01-275/1, z dne 16. 1. 1998	Podaljšanje pogodbe za 1 leto; do 1. 1. 1999		
SINTAL d.o.o.	Št. 01-603/1-01, z dne 24. 9. 2001	5 let, do 30. 9. 2006				
5	MANJŠA VZDRŽEVANJE DELA	25 IZVAJALCEV S PRIZNANO USPOSOBLJENOSTJO	25 enakih pogodb o poslovnem sodelovanju	12 mesecev; od 20. 4. 2000 do 19. 4. 2001	Primerjava ponudbenih cen za posamezn delo med usposobljenimi izvajalci	Nov JR še ni bil izveden

### Priloga 3: Nabave opreme v KC, za katere javni razpisi niso bili izvedeni

Zap. št.	Vrsta nabave	Številka in datum računa	Dobavitelj	Vrednost nabave (SIT)
<b>O P R E M A , leto 2000</b>				
1	Laserski imager	0002066-5057272 z dne 24. 11. 2000	AUREMIANA d.o.o.	7.800.646,59
2	Monitor Sonoace	20002187, z dne 7. 7. 2000	Medias International d.o.o.	4.993.769,55
3	Postelje za intenzivno nego (6 kom)	9, z dne 25. 1. 2001	Largo Medical d.o.o.	4.986.576,00
4	Ventilator NPB 840	04900-P00, z dne 10. 4. 2000	Medico Tehna d.o.o.	4.924.663,31
5	Barvni monitor Viridia	90026937, z dne 30. 6. 2000	IMPAKTA d.d.	3.920.226,08
6	Transportni voziček "stretcher" (3 kom)	1, z dne 25. 1. 2001	Largo Medical d.o.o.	3.899.154,00
7	Elektrokirurški generator	438, z dne 11. 8. 2000	MM Surgical	3.595.984,09
8	Elektrokirurški generator	439, z dne 11. 8. 2000	MM Surgical	3.266.100,25
9	Magnetni stimulator Medial	P202320, z dne 29. 6. 2000	IMPAKTA d.d.	3.201.601,89
10	Kolonofiberskop	200000124, z dne 7. 4. 2000	OLYMPUS d.o.o.	3.161.874,14
11	Horizontalna razrezovalka ivernih plšč	013/2000, z dne 25. 1. 2000	BIRING d.o.o.	3.074.960,00
12	Monitor Viridia	90080210, z dne 31. 5. 2000	HERMES PLUS d.d.	3.010.091,45
13	Termodezinfektor Vicoma	0020907-0005526, z dne 15. 12. 2000	IMPAKTA d.d.	2.963.417,00
14	Bronhofiberskop	00803-5, z dne 28. 11. 2000	MOLLIER d.o.o.	2.860.088,40
15	Monitor Propaq Encore	P/203885, z dne 30. 6. 2000	IMPAKTA d.d.	2.739.631,00
16	Monitor Propaq Encore	P/202340, z dne 26. 6. 2000	HERMES PLUS d.d.	2.739.631,00
17	EKG Pagewriter 300 PI (2 kom)	90017856, z dne 28. 2. 2000	HERMES PLUS d.d.	2.493.843,55
18	Monitor Propaq Encore	P/202118, z dne 12. 6. 2000	HERMES PLUS d.d.	2.480.906,59
19	Monitor Propaq Encore	P/201635, z dne 20. 4. 2000	IMPAKTA d.d.	2.353.739,80
20	Infusomat FMS infuzijska črpalka (8 kom)	00/14179, z dne 9. 6. 2000	MEDIS d.o.o.	2.107.385,28
21	Bolniška postelja (2kom)	00232-5, z dne 7. 4. 2000	MOLLIER d.o.o.	1.899.858,80
22	Bolniška postelja (2kom)	351/2000, z dne 9. 6. 2000	TIMO d.o.o.	1.850.926,00
23	Multiparameterski merilni server	90026938, z dne 30. 6. 2000	HERMES PLUS d.d.	1.835.360,21
24	EKG monitor Physiogard	RP01-0323, z dne 29. 1. 2000	IMPAKTA d.d.	1.335.987,97
25	EKG Pagewriter 300 PI	90024593, z dne 31. 5. 2000	HERMES PLUS d.d.	1.315.905,24
26	Infusomat FMS infuzijska črpalka (3 kom)	00/11004, z dne 10. 5. 2000	MEDIS d.o.o.	790.269,48
27	Infusomat FMS infuzijska črpalka (3 kom)	00/12781, z dne 29. 5. 2000	MEDIS d.o.o.	263.423,16
	<i>skupaj:</i>			<b>79.866.020,83</b>
<b>O P R E M A , leto 2001</b>				
1	Dializni aparat	FA010385, z dne 18. 7. 2001	DIAM d.o.o.	5.151.510,00
2	Blatex	10730-6, z dne 27. 7. 2001	MOLLIER d.o.o.	2.946.749,40
3	Prenosni EKG monitor	0752 - 2001, z dne 22. 6. 2001	Pulmodata d.o.o.	2.888.647,48
4	Sistem za ergometrijo	F114/2001, z dne 22. 6. 2001	MEDISTAR d.o.o.	2.856.000,00
5	Spektrometer	1143, z dne 8. 3. 2001	Omega d.o.o.	2.497.136,08
6	Bolniške postelje (2 kom)	200/2001, z dne 13. 2. 2001	TIMO d.o.o.	2.127.291,60
7	Shower sistem	2001/20010777, z dne 9. 7. 2001	Draeger Slovenija d.o.o.	1.783.720,69
8	Defibrilator monitor	52111776, z dne 18. 5. 2001	HERMES PLUS d.d.	1.773.398,12
	<i>skupaj:</i>			<b>22.024.453,37</b>
	<i>skupaj v letu 2000 in 2001</i>			<b>101.890.474,20</b>

#### Priloga 4: Analiza vprašalnika uporabnikom opreme

Z izvedbo vprašalnika uporabnikom opreme po klinikah in drugih delovnih enotah smo želeli pridobiti pogled uporabnikov opreme na učinkovitost izvajanja nabave v KC. Želeli smo izvedeti, ali uporabniki menijo, da

1. ustrezno in zadostno opredelijo vsakokratne potrebe po nabavah, da je na tej podlagi možna uvrstitev v plan nabav in oblikovanje predmeta javnega naročila,
2. lahko vplivajo na oblikovanje meril za izbor najugodnejšega dobavitelja opreme,
3. imajo s sodelovanjem v strokovni komisiji možnost vplivati na izbor najugodnejšega ponudnika,
4. tehnične karakteristike, ki naj bi jih nabavljena oprema imela, pri izboru niso upoštevane,
5. kvaliteta nabavljene opreme ustreza njihovim zahtevam,
6. nabavna služba izvede naročilo v ustreznem času,
7. so zadovoljni z delom nabavne službe ter
8. je bila do sedaj nabavljena oprema taka kot oprema, določena v pogodbi.
9. V okviru tega vprašanja so uporabniki imeli možnost, da navedejo svoje predloge za izboljšanje učinkovitosti dela nabavne službe.

Vprašalnik z zastavljenimi vprašanji v obliki trditev smo posredovali tudi komercialnemu sektorju kot izvajalcu nabavne funkcije, da bi pridobili informacije o tem, kako v nabavni službi ocenjujejo ravnanja uporabnikov.

Vprašanja so bila postavljena v obliki trditev, ki so jih vprašani ocenjevali v skladu s petstopenjsko ocenjevalno lestvico. Ocena 5 pomeni, da se s trditvijo popolnoma strinjajo, ocena 4, da se s trditvijo strinjajo, vendar imajo pomisleke glede nekaterih nebitnih malenkosti, ocena 3, da se s trditvijo delno strinjajo, ocena 2, da se s trditvijo v pretežni meri ne strinjajo ter ocena 1, da se s trditvijo ne strinjajo. Vprašani so lahko pri vsaki trditvi navedli razloge, zakaj se s posamezno trditvijo ne strinjajo oz. lahko so podali svoj komentar na postavljeno trditev.

Skupaj je bilo poslanih 63 vprašalnikov – 62 uporabnikom opreme po klinikah in drugih organizacijskih enotah, 1 vprašalnik pa je bil poslan komercialnemu sektorju. Na vprašalnik je odgovorilo 43 vprašanih, kar predstavlja 68,25 % odziv. Odzivnost po organizacijskih enotah KC je predstavljena v spodnji tabeli.

Tabela: Poslani in vrnjeni vprašalniki po klinikah in drugih organizacijskih enotah:

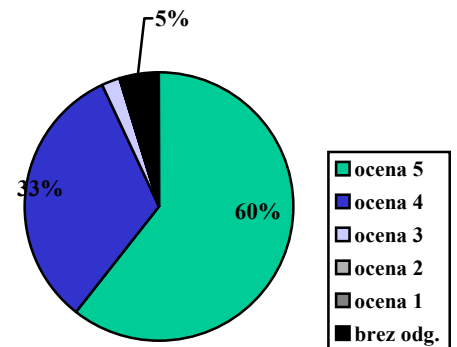
	SPS Interna klinika	SPS Kirurška klinika	SPS Nevrološ. klinika	SPS Ginekol. klinika	SPS Pediatrična klinika	SPS Stomatol. klinika	Drugi uporabniki	Komercial. sektor	SKUPAJ
Poslani vprašalniki (št.)	13	13	2	4	9	7	14	1	<b>63</b>
Vrnjeni vprašalniki (št.)	10	12	2	2	4	2	10	1	<b>43</b>
Vrnjeni vprašalniki (%)	<b>76,9 %</b>	<b>92,31 %</b>	<b>100 %</b>	<b>50 %</b>	<b>44,44 %</b>	<b>28,57 %</b>	<b>71,43 %</b>	<b>100 %</b>	<b>68,25 %</b>



## Analiza odgovorov

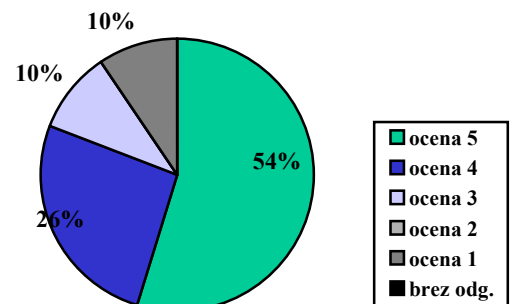
**Trditev št. 1: Menim, da vsakokratne potrebe po nabavah nove opreme ustrezno in zadostno utemeljimo ter opredelimo, karakteristike potrebne opreme pa opredelimo tako, da je na tej podlagi možna uvrstitev v plan nabav in oblikovanje predmeta javnega naročila.**

Večina uporabnikov je menila, da so svoje potrebe opredelili tako, da jih komercialni sektor lahko uvrsti v plan nabav. Struktura ocen trditve je po klinikah zelo podobna. V komercialnem sektorju te trditve niso ocenili, so pa navedli, da uporabniki vsakokratne potrebe delno, a nepopolno, opredelijo, delno ne. Iz komentarjev, ki so jih vprašani podali na trditev št. 1, lahko povzamemo, da uporabniki menijo, da razlog, da njihovi predlogi za nabave niso uvrščeni v plan, ni v tem, da ga sami ne bi opredelili dovolj natančno, ampak predvsem v pomanjkanju denarja za nove nabave ter v mnogih primerih prepozno začetku naročanja. Komercialni sektor pa je po drugi strani navedel, da so strokovni kriteriji večkrat pomanjkljivo definirani, večkrat pa celo preveč natančno, zaradi česar se mora komercialni sektor še dodatno posvečati posameznemu zahtevku, da ga lahko prilagodi pogojem razpisa in razpoložljivim finančnim sredstvom.



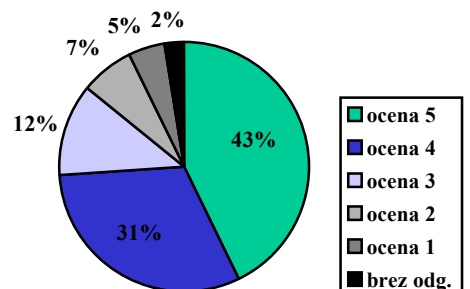
**Trditev št. 2: Menim, da kot uporabnik nabavljene opreme lahko vplivam na oblikovanje meril za izbor najugodnejšega dobavitelja.**

Večina uporabnikov se je s trditvijo strinjala. Struktura ocen za navedeno trditev je po klinikah podobna, izstopa pa predvsem stomatološka klinika, saj se oba uporabnika, ki sta vprašalnika vrnila, s trditvijo nista strinjala. Komercialni sektor je trditev ocenil z oceno 3. Večina uporabnikov je menila, da je možno vplivati glede kvalitete, ki pa ni odločilno merilo za izbor. O izboru bi morala odločati kvaliteta in ne le najnižja cena. Uporabniki so izpostavili, da bi tudi manjši uporabniki morali imeti možnost vpliva, četudi gre za centralizirano nabavo. KC ima v nekaterih primerih sklenjeno centralno pogodbo z dobaviteljem, ki pa ni vselej najugodnejši, še zdaleč pa ne najbolj kakovosten. V komercialnem sektorju so navedli, da imajo uporabniki vpliv pri oblikovanju strokovnih meril, ne pa glede cene.



**Trditev št. 3: Kot uporabnik imam s sodelovanjem pri delu strokovne komisije možnost vplivati na izbor najugodnejšega ponudnika.**

Nekaj manj kot tri četrtine vprašanih se je strinjala. Približno 43 % uporabnikov je trditev ocenilo z oceno 5, nekaj manj kot tretjino uporabnikov z oceno 4, 12 % pa z oceno 3. Nekateri uporabniki so navedli, da ne sodelujejo vedno v komisiji za izbor, da večinoma nimajo možnosti vplivati na izbor, ker cena ponavadi veliko bolj vpliva na izbor kot druge karakteristike, čeprav se ponavadi izkaže najcenejši ponudnik na koncu za najdražjega, in da jih omejena sredstva silijo v izbiro najcenejšega. En uporabnik je navedel, da sicer sodeluje pri delu strokovne komisije, da pa to vzame veliko časa in osebnega angažiranja, drugi pa, da vplivanje na komisijo ni potrebno, ker morajo biti razpisni pogoji precizni in jih mora strokovna komisija upoštevati.



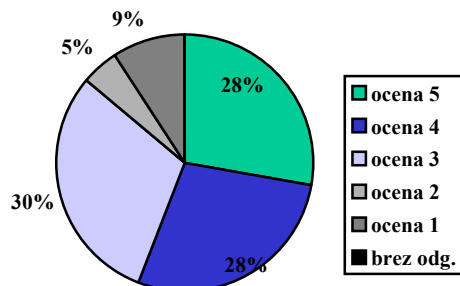
**Trditev št. 4: Menim, da tehnične karakteristike, ki naj bi jih nabavljena oprema imela, pri izbiri dobavitelja za nakup opreme, niso bile popolnoma upoštevane.**

Večina vprašanih se s trditvijo ni strinjala, šestina pa trditve sploh ni ocenila. Struktura odgovorov po klinikah in oddelkih je podobna. Večina uporabnikov je navedla, da so bile tehnične karakteristike upoštevane, nekateri so še dodali, da včasih ne bistvene tehnične karakteristike opreme, določene z razpisnimi pogoji, prevladajo nad splošno boljšo uporabnostjo opreme, da jih strokovna komisija pri izboru ne vpraša za mnenje, da včasih zahtevane karakteristike niso upoštevane, da deklarirane karakteristike ne zajemajo vedno vseh karakteristik opreme ter da obstajajo velike razlike med proizvajalci glede kvalitete.

Vprašanje uporabnikom morda ni bilo najbolj jasno zastavljeno, saj je bilo postavljeno v nikalni obliki in ne tako kot druga, ki so bila postavljena v trdilni obliki. Nekateri uporabniki so tako navedli, da se s trditvijo strinjajo (torej, da tehnične karakteristike niso bile upoštevane), iz dodanega komentarja pa je razvidno, da menijo, da so se pri izboru podane strokovne zahteve upoštevale. Ocene te trditve tako ne odlikavajo dejanskih pogledov uporabnikov.

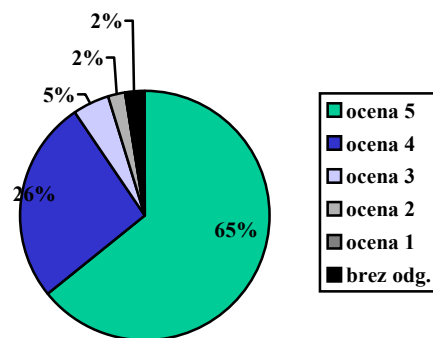
**Trditev št. 5: Menim, da je kvaliteta do sedaj nabavljene opreme ustrezala našim zahtevam.**

Večina uporabnikov se je s trditvijo strinjala. Slaba tretjina vprašanih se je s trditvijo popolnoma strinjala, dobra četrtina pa je trditev ocenila z oceno 4. Tudi v komercialnem sektorju so trditev ocenili z oceno 5. Večina uporabnikov je navedla, da kvaliteta nabavljene opreme ustreza njihovim zahtevam, nekateri pa so še dodali, da gre to na račun ogromne porabe njihovega časa ter da trditev velja predvsem za opremo po njihovem lastnem izboru.



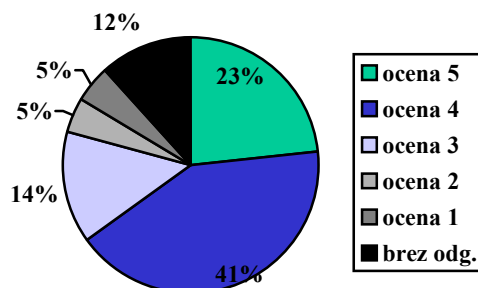
**Trditev št. 6: Menim, da nabavna služba izvede naročilo v ustreznem času.**

Skoraj tretjina vprašanih je ocenila z oceno 3, dobrih 28% z oceno "4" ter dobra četrtina z oceno 5. Struktura odgovorov je pri uporabnikih po posameznih klinikah podobna. V komercialnem sektorju so trditev ocenili z oceno 5. Splošna ugotovitev, ki izhaja iz komentarjev uporabnikov je, da je celoten postopek nabave prepočasen, da vse službe od trenutka, ko zberejo potrebe do realizacije, delujejo prepočasi ter da zaradi zapletenosti in nepreglednosti postopka dostikrat ne vedo, kdo je za nabavo odgovoren. Komerčni sektor je navedel, da kadar je dokumentacija popolna (sredstva, plan, podpisi), nabavna služba izvede naročilo v ustreznem času.



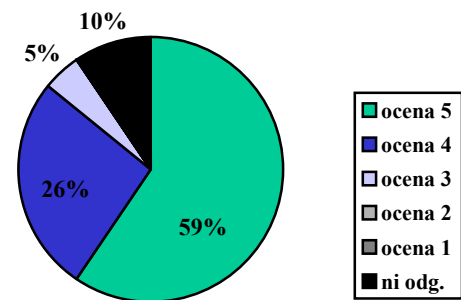
**Trditev št. 7: Z delom nabavne službe sem zadovoljen.**

Večina uporabnikov se je s trditvijo strinjala. Komerčni sektor te trditve ni ocenil, ker ni vedel, ali so uporabniki zadovoljni z nabavno službo. Iz komentarjev uporabnikov opreme lahko povzamemo, da poleg nabavne službe delujejo počasi tudi druge službe, povezane z nabavo, da zapletenost in nepreglednost postopka zamegljuje dejansko odgovornost za nabavo ter da je poudarek na zadostitvi formalnih pravil postopka in ne na zagotavljanju najboljše opreme ter da je glavni problem pri nabavi pomanjkanje sredstev. En vprašani je poudaril, da je zadovoljen z delom nabavne službe v okviru svoje SPS.



**Trditev št. 8: Menim, da je do sedaj nabavljena oprema skladna opremi, določeni v pogodbi.**

Večina vprašanih se je s trditvijo strinjala (skoraj 60 % jo je ocenilo z oceno 5 in več kot četrtina z oceno 4). Struktura odgovorov po klinikah je podobna. Tudi komercialni sektor se je s trditvijo popolnoma strinjal. Ocenil jo je z oceno 5.



**Vprašanje št. 9:**

Pri vprašanju št. 9 so uporabniki lahko navedli svoje predloge za izboljšanje učinkovitosti dela nabavne službe. Svoje predloge je navedlo 19 vprašanih. Iz navedenih predlogov uporabnikov lahko povzamemo:

Največ uporabnikov si želi predvsem hitrejšo odzivnost in realizacijo predlaganih nabav, sam postopek pa naj bi bil bolj transparenten in enostaven, kar bi dosegli s tesnejšim sodelovanjem med uporabniki in nabavno službo, predvsem z zmanjšanjem administracije, boljšim pretokom informacij ter z izboljšanjem internega informacijskega sistema. Nekaj uporabnikov je predlagalo, da bi v okviru nabavne službe zaposlili tudi nekaj strokovnjakov z znanjem medicine in zdravstvene nege, kar bi pripomoglo k poenotenju naročanja, saj bi le-ti proučili vso opremo, predlagano za nabavo. Nekateri uporabniki so poudarili, da so bistveni problem prenizka sredstva, namenjena za nabavo. Posamezni uporabniki so predlagali, da bi želeli več samostojnosti pri nabavi, nabavna služba pa naj bi delovala le kot posrednik med dobaviteljem in uporabnikom, pri tem bi bilo potrebno dosledno upoštevati prioritete pri uvrščanju v plan nabav ter omogočiti imenovanje uporabnika, ki naroča opremo, v komisijo za izbor in zagotoviti večji vpliv na prodajalce. Ob nabavi je potrebno dosledno rezervirati sredstva za plačilo, da je potem zagotovljeno pravočasno plačilo. En uporabnik je poudaril, da je bilo formiranje skupine za javne razpise v okviru nabavne službe nujno, čeprav je do njenega formiranja prišlo malce pozno (v avgustu 2001).

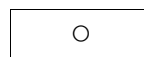
**Priloga št. 5: Pogodbena določila v pogodbah za nakup opreme v KC v letu 2000 in 2001**

Zap. št.	Vrsta nabave	Natančno določen predmet pogodbe	Natančno določene obveznosti izvajalca	Natančno določena pogodbena cena	Določeni plačilni pogoji	Opredeljen prehod rizika	Določen kraj, čas in način izročitve predmeta pogodbe	Določena pogodbena kazen	Določena odškodnina	Določen čas trajanja garancije	Določen odzivni čas in rok za odpravo napak	Dogovorjeno zavarovanje pogodbe	Določitev oseb, pooblaščenih za izvajanje pogodbe
<b>I.</b>	<b>OPREMA</b>												
1	SPLOŠNA MEDICINSKA IN RAČUNALNIŠKA OPREMA TER VIZUALNE KOMUNIKACIJE ZA OČESNO KLINIKO	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2	RENTGENSKA OPREMA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3	SRČNA SPECT KAMERA z dvema detektorjema in računalniškim sistemom	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○
4	ENDOSKOPSKA OPREMA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○
5	OSEBNI RAČUNALNIKI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○
6	ULTRAZVOK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○
7	TISKALNIKI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○

**Legenda:**



Pogodba v celoti vsebuje navedno določilo



Pogodba ne vsebuje navedene kategorije

**Priloga št. 6: Pogodbena določila v pogodbah za nakup storitev v KC v letih 2000 in 2001**

Zap. št.	Vrsta nabave	Dobavitelj	Številka in datum pogodbe	Natančno določen predmet pogodbe	Natančno določene obveznosti izvajalca	Natančno določena pogodbeno cena	Določeni plačilni pogoji	Določena pog. kazen v primeru neizpolnjevanja pog. dol.	Dogovorjeno zavarovanje pogodbe	Določitev oseb, pooblaščenih za nadzor nad izvajanjem pog.	Natančno določen čas veljavnosti pogodbe	
<b>II. STORITVE</b>												
1	PRANJE PERILA	PERITEX , negovanje tekstila d.o.o.	Pogodba o pranju perila KC, št. 01-1137/4-92, z dne 7. 12. 1993	●	●	□	●	●	○	○	●	
			Aneks	●	●	□	●	●	○	○	●	
			Aneks št. 01-1137/9-92, z dne 5. 4. 1996	●	●	□	●	●	○	○	●	
			Pogodba o pranju perila, št.01-399/1-01, z dne 1. 6. 2001	●	●	□	●	●	●	●	●	
2	ČIŠČENJE	SAŠ d.o.o. Ljubljana	Pogodba o opravljanju storitev čiščenja, št. 01-303/-97, z dne 25. 7. 1997	●	●	□	●	□	●	●	□	
			Aneks št. 01-303/14-97	●	●	□	●	●	○	○	●	
		ČISTOČA d.o.o. Trzin	Pogodba o opravljanju storitev čiščenja, št. 01-295/1-99, z dne 5. 5. 1997	●	●	●	●	●	●	●	●	□
			Aneks št. 1, št. 01-295/2-99, z dne 10. 7. 1999 Aneks št. 2, z dne 29. 9. 2000	●	●	●	●	●	●	●	●	□
3	INTERNI TRANSPORT	ISS Servisystem d.o.o. Maribor	Pogodba o izvajanju transportne dejavnosti, št. 01-365/4-98, z dne 30. 11. 1998	●	●	●	●	○	○	●	●	
			Aneks št.1 št. 01-365/5-98, z dne 15. 12. 1998	●	●	●	●	○	○	●	●	
			Dodatek št.2, št. 01-365/8-98, z dne 22. 1. 2001	●	●	●	●	○	○	●	●	
4	VAROVANJE	ISS Servisystem d.o.o. Maribor	Pogodba o fizičnem varovanju, št. 01-215/1-97	□	□	●	●	○	○	●	●	
			Aneks št.1, št. 01-215/2-97, z dne 29. 10. 1998	□	□	●	●	○	○	●	●	
			Dodatek št. 2, št. 01-215/5-97, z dne 13. 3. 2000	□	□	●	●	○	○	●	●	
			Dodatek št. 3, št. 01-215/6-97, z dne 05.10.2000	□	□	●	●	○	○	●	●	
		DIZAKO, d.o.o., podjetje za varovanje premoženja, Ljubljana	7 enakih pogodb št.269/1-97 do 01-275/1-97, z dne 05.03.1997	●	●	●	●	○	○	○	○	●
Aneks št.1, št.01-269/1-97 do 01-275/1, z dne 16.01.1998	●		●	●	●	○	○	○	○	●		
SINTAL d.d.	Št. 01-603/1-01, z dne 24.09.01	●	●	□	●	○	●	●	●	●		
5	MANJŠA VZDRŽEVALNA DELA	25 IZVAJALCEV S PRIZNANO SPOSOBNOSTJO	25 enakih pogodb o poslovnem sodelovanju	●	●	●	●	●	●	●	○	

**Legenda:**

● Pogodba v celoti vsebuje navedeno določilo

□ Pogodba delno vsebuje navedeno kategorijo

○ Pogodba ne vsebuje navedene kategorije

